შეშლილი ოცდამეერთე საუკუნე 9

დაიწყება თუ არა ატომური ომი რუსეთის საზღვრებთან?

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

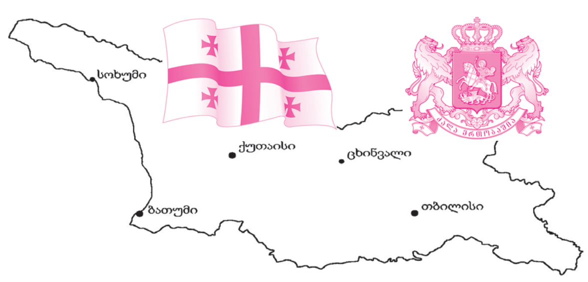

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვითი სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბრძოლის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

სამშაბათი, 25 აპრილი. 2017 წ. №84 (8221), გამოცემის 99-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

ნანა ძაგნიძემ და ძიუდოისტებმა

10

ევროპა დაიპყრეს!

სამშენებლო ამნისტია 2 წლით გაგრძელდება

სამინისტროებთან პროექტზე შეთანხმება უკვე მიღწეულია 2

3

ვიზიტი, რომელმაც შერიგების 5-წლიანი ძალისხმევა „გაანულა“

4

ვახტანგ მაისაია:

მსოფლიო გადარჩა...

ირაკლი გოგავა: 6

ქვეყნისთვის აუცილებელია სამხარეო მოწყობაზე გადასვლა

საქართველო იმპერიებისა და სტიქიის ტყვეობაში 8

რუსეთი შავი ზღვის რეგიონის მთავარი საფრთხეა! 3

„დედა ენის“ დღე იზეიმეს

თურქეთის ქ. ინეგოლის მუნიციპალურ თეატრში გაიმართა „დედა ენის“ დღისადმი მიძღვნილი მე-4 კონფერენცია, რომელიც ასევე მიეძღვნა საქართველო-თურქეთის დიპლომატიური ურთიერთობების 25 წლისთავს.

კონფერენციაზე დამსწრე საზოგადოებას სიტყვით მიმართა თურქეთში საქართველოს ელჩმა. მან საელჩოს სახელით მადლობა გადაუხადა „დედა ენის“ დღის ორგანიზატორებს და სამახსოვრო საჩუქრები გადასცა მათ და სკოლის მოსწავლეებს. ღონისძიების მონაწილეებს სიტყვით მიმართეს თურქმა და ქართველმა ენათმეცნიერებმა. ეთნიკური ქართული მოსახლეობის გარდა, ქართული დედაენის ზეიმს ქ. ინეგოლის ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან ერთად, პირველად დაესწრნენ ეთნიკური აფხაზები, ჩერქეზები, თურქები.

ღონისძიება გაიმართა საქართველოს საელჩოსა და ბურსის რეგიონის ქ. ინეგოლის „კავკასიის ფოლკლორისა და კულტურის საზოგადოების“ მხარდაჭერით. კონფერენციის ფარგლებში „კავკასიის ამავე საზოგადოებასთან არსებულმა ცეკვის ანსამბლმა შეასრულა ქართული ცეკვები და გაიმართა დედა ენისადმი მიძღვნილი წარმოდგენა.

ქართველი კინემატოგრაფისტების ტრიუმფი პეკინში

გუშინ პეკინის საერთაშორისო კინოფესტივალის დახურვის საზეიმო ცერემონია გაიმართა, სადაც 10 მთავარი ჯილდოდან 4 ქართველ კინემატოგრაფისტებს ერგოთ.

კინოფესტივალის საუკეთესო მხატვრული ფილმი გიორგი ბარაბაძის „ლუკა“ გახდა. ამავე ფილმში ქალის მეორეხარისხოვანი როლის საუკეთესო შესრულებისთვის კი ლია კაპანაძე დააჯილდოვეს. ფილმს „სხვისი სახლი“ ასევე 2 პრიზი ხვდა წილად – საუკეთესო რეჟისურისთვის და საუკეთესო ოპერატორული ნამუშევრისთვის.

რუსუდან გლურჯიძეს ჯილდო ცნობილმა ფრანგმა მსახიობმა ჟან რენომ გადასცა, რომელიც წელს პეკინის კინოფესტივალის საერთაშორისო ჟიურის წევრი იყო.

ორივე ფილმი ეროვნული კინოცენტრის მხარდაჭერით არის შექმნილი. პეკინის საერთაშორისო კინოფესტივალი 2011 წელს დაარსდა და რამდენიმე წელიწადში უკვე იქცა მსოფლიოს გამორჩენილი და წარმატებული კინემატოგრაფისტების თავშეყრის ადგილად.

დიმიტრი ქუმსიშვილი: სავალუტო ფონდი ჩვენს მხარდაჭერას გააძლიერებს

„საერთაშორისო სავალუტო ფონდი რეფორმების განხორციელების პროცესში საქართველოს მხარდაჭერას გააძლიერებს“, — განაცხადა საქართველოს პირველმა ვიცე-პრემიერმა, ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი ქუმსიშვილმა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის განმკარგულებელი დირექტორის მოადგილესთან ტაო ჟანგთან (Tao Zhang) შეხვედრის შემდეგ.

შეხვედრაზე სავალუტო ფონდის ხელმძღვანელობის მხრიდან დადებითად შეფასდა საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა და ის გადაწყვეტილებები, რომლებიც იქნა მიღებული 4-პუნქტიანი გეგმის საფუძველზე. აღინიშნა, რომ სავალუტო ფონდი მხარს უჭერს აღნიშულ რეფორმებს და მზადაა, გააძლიეროს ქვეყნის მხარდაჭერა მისი იმპლემენტაციის კუთხით. სავალუტო ფონდის განმკარგულებელი დირექტორის მოადგილესთან შეხვედრა აშშ-ში საქართველოს პირველი ვიცე-პრემიერის სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში მოხდა. ვიზიტის დროს დიმიტრი ქუმსიშვილმა შეხვედრები გამართა საერთაშორისო სავალუტო ფონდსა და მსოფლიო ბანკში, აგრეთვე შეხვდა საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებისა და მსხვილი საინვესტიციო კომპანიების ხელმძღვანელ პირებს.

ირაკლი კობახიძე ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის გენერალურ მდივანს შეხვდა

26-29 მაისს საქართველოს დედაქალაქი ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის საგაზაფხულო სესიას უმასპინძლებს. ღონისძიებას ნატოს 28 წევრი, 20-ზე მეტი ასოცირებული,

პარტნიორი და დამკვირვებელი ქვეყნის 600-მდე წარმომადგენელი დაესწრება. საპარლამენტო ასამბლეის საორგანიზაციო საკითხების გაცნობის მიზნით საქართველოს სამუშაო ვიზიტით ეწვია ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის გენერალური მდივანი დეივიდ ჰობსი, რომელმაც შეხვედრა გამართა პარლამენტის თავმჯდომარესთან ირაკლი კობახიძესთან.

შეხვედრაზე მხარეებმა საპარლამენტო ასამბლეის საგაზაფხულო სესიის ტექნიკური და საორგანიზაციო საკითხები განიხილეს და ღონისძიების საქართველოში ჩატარების მნიშვნელობაზე ისაუბრეს. ირაკლი კობახიძემ უცხოელ სტუმართან საქართველოს საგარეო პრიორიტეტებზეც ისაუბრა და აღნიშნა, რომ ქვეყნის ხელისუფლება და მოსახლეობა საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ ინსტიტუტებში ინტეგრაციას ერთმნიშვნელოვნად უჭერს მხარს.

გიორგი მარგველაშვილი თურქეთის უშიშროების საბჭოს მდივანს ესაუბრა

საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი თურქეთის უშიშროების საბჭოს მდივანს სეიფულა ჰაჯიმუფთუოღლუს შეხვდა.

შეხვედრაზე, რომელსაც საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანი დავით რაქვიაშვილი და პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსი გიორგი აბაშიშვილი ესწრებოდნენ, საუბარი შეეხო ქვეყნებს შორის სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღმავებას, შავი ზღვის თანამშრომლობის განვითარებას, თურქეთ-საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში თანამშრომლობას, შავი ზღვის რეგიონში სტაბილურობის გაძლიერებას.

საქართველოს პრეზიდენტმა მადლობა გადაუხადა თურქულ მხარეს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის და სუვერენიტეტის მხარდაჭერისათვის. საუბარი ასევე შეეხო საქართველოს და თურქეთის პრეზიდენტების შეხვედრასთან დაკაშირებულ საკითხებს.

თბილისს ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სტუმრობს

თბილისში ვიზიტით იმყოფება ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სვენ მიკსერი, რომელიც უკვე შეხვდა ქართველ კოლეგას. შეხვედრაზე ყურადღება გამახვილდა ორ ქვეყანას შორის არსებულ 25-წლიან დიპლომატიურ

ურთიერთობაზე. სვენ მიკსერმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა ესტონეთის მხარდაჭერა საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობისადმი და აღნიშნა, რომ საქართველო ასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს როგორც ევროკავშირთან, ასევე ნატოსთან.

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მიხეილ ჯანელიძის განცხადებით, ორ ქვეყანას შორის პირდაპირი საჰაერო მიმოსვლის დაწყებაზე აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს. მისივე თქმით, ახალი შესაძლებლობები იხსნება და აქტიურდება ქვეყნებს შორის თანამშრომლობა სავაჭრო-ეკონომიკური მიმართულებით. ესტონეთის საგარეო უწყების ხელმძღვანელი ასევე შეხვდება საქართველოს პრეზიდენტს, პრემიერ-მინისტრს, პარლამენტის თავმჯდომარეს. სვენ მიკსერი საოკუპაციო ხაზსაც მოინახულებს და გვირგვინით შეამკობს გმირთა მემორიალს.

ოთარ ბერძენიშვილი სეულში ჩვენი ელჩია

24 აპრილს საქართველოს ელჩმა ოთარ ბერძენიშვილმა კორეის რესპუბლიკის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელს ჰვანგ კიო-ანს რწმუნებათა სიგელები გადასცა. რწმუნებათა სიგელების გადაცემის საზეიმო ცერემონია ქ. სეულში, პრეზიდენტის სასახლეში, ე.წ. ლურჯ სახლში გაიმართა.

კორეის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა ცერემონიის დასრულების შემდეგ ელჩთან შეხვედრისას მოკლედ ისაუბრა ბოლო წლებში ორ ქვეყანას შორის ჩამოყალიბებულ მეგობრულ ურთიერთობებზე და ხაზი გაუსვა მისი ქვეყნის მზარდ ინტერესს საქართველოსა და ზოგადად რეგიონის მიმართ.

სამშენებლო ამნისტია 2 წლით გაგრძელდება

სამინისტროებთან პროექტზე შეთანხმება უკვე მიღწეულია

სამშენებლო ამნისტია, რომლის ფარგლებში 2008 წლამდე დაწყებული სამშენებლო ობიექტები, დღგ-ს გადახდისაგან თავისუფლდება, 2 წლით — 2020 წლამდე გაგრძელდება. ბიზნესომბუდსმენის მოვალეობის შემსრულებელი ზურაბ ძნელაშვილი რადიო „კომერსანტთან“ საუბრისას აცხადებს, რომ ამ თემით ბიზნესომბუდსმენის აპარატს „მენაშენეთა ასოციაციამ“ მიმართა. მისივე თქმით, შეთანხმება მიღწეულია ეკონომიკის და ფინანსთა სამინისტროებთან, ახლა საკითხი მთავრობის სხდომაზე უნდა გავიდეს და მხარდაჭერის შემთხვევაში პარლამენტში გაიგზავნება.

პროექტის მიხედვით, ამნისტიის ვადა 2018 წლის 1 იანვრის ნაცვლად 2020 წლის 1 იანვრამდე გაგრძელდება.

მენაშენეთა ასოციაციის ინფორმაციით, მთავრობის მიერ დადგენილმა შეღავათმა მნიშვნელოვანი ეფექტი იქონია დარგზე და ცვლილების შედეგად განახლდა 22 შეჩერებული სამშენებლო ობიექტის მშენებლობა, რომელთა საინვესტიციო ღირებულებამ 55 მილიონი დოლარი შეადგინა და მათი დასრულება კი 2017 წლის 31 დეკემბრამდეა დაგეგმილი.

მათივე განმარტებით, საშეღავათო პერიოდის 2 წლით გაგრძელების შემთხვევაში დარგისთვის მოსალოდნელია დამატებითი ეფექტი. კონკრეტულად: განახლდება 32 შეჩერებული სამშენებლო ობიექტის მშენებლობა, რომელთა საინვესტიციო ღირებულება 109 მილიონ დოლარს შეადგენს.

სამშენებლო ამნისტიის შესახებ 2015 წლის თებერვალში **ირაკლი ღარიბაშვილმა** მთავრობის სხდომაზე განაცხადა. მაშინ ირაკლი ღარიბაშვილმა თქვა, რომ სამშენებლო კომპანიების მიერ სახელმწიფოს მიმართ დაგროვილი ვალდებულებები კომპანიებს დღემდე მძიმე ტვირთად აწვება, რაც აღნიშნული დარგის განვითარებას აფერხებს.

მოგვიანებით თბილისის მერმა **დავით ნარმანიამ** განაცხადა, რომ თბილისის მთავრობა მზად, არის კოეფიციენტის მოსაკრებლისგან გაათავისუფლოს და მშენებლობის ნებართვების ვადა გაუგრძელოს 2008 წლის აგვისტომდე დაწყებულ მშენებლობებს.

„საქმე უმეტესწილად დედაქალაქში შეჩერებულ მშენებლობებს ეხება, რომელმაც წინ ვერ წაიწია. სამშენებლო კომპანიებისთვის მნიშვნელოვანია წახალისება და სხვადასხვა სტიმულირების ინსტრუმენტები, რათა შეძლონ შეჩერებული მშენებლობების დასრულება“, — განაცხადა მაშინ ნარმანიამ.

პარლამენტმა შესაბამისი ცვლილებები საგადასახდო კოდექსშიც დაამტკიცა. მაშინ ფინანსთა მინისტრის მოადგილე **ლაშა ხუციშვილმა** განაცხადა, რომ პარლამენტის მიერ დამტკიცებული პროექტის თანახმად, **დღგ-სგან ჩათვლის უფლებით თავისუფლდება 2015 წლის 1 იანვრიდან 2018 წლის 1 იანვრამდე განხორციელებული უძრავი ქონების მიწოდება და ასევე სამშენებლო-სამონტაჟო მომსახურება. აღნიშნული შეღავათი კი იმ ობიექტებს შეეხება, რომელზეც მშენებლობის ნებართვა 2008 წლის 8 აგვისტომდეა გაცემული.**

მისივე ინფორმაციით, საგადასახადო შეღავათი შეეხებოდა 30-მდე სამშენებლო კომპანიის 65-ზე მეტ სამშენებლო პროექტს თბილისში, ბათუმში, ქუთაისში, ბორჯომში. სულ მისაწოდებელი ფართების ოდენობა 900 000 კვ.მ-ზე მეტს შეადგენს, ხოლო სარეალიზაციო ღირებულება 1,200 მლრდ ლარს აღემატება. ლაშა ხუციშვილის თქმით, უშუალოდ ფიზიკური პირების რაოდენობა, რომელთაც ასეთ მშენებლობებში ფართი აქვთ შეძენილი, 15 ათასამდე პირს შეადგენს. რაც შეეხება დამატებითი ღირებულების გადასახდის ოდენობას, ხუციშვილის განცხადებით, ის 200 მილიონი ლარია.

სალომე სოსელია

ვიზიტი, რომელმაც შერიგების 5-წლიანი ძალისხმევა „გააანულა“

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვის ვიზიტი ოკუპირებულ აფხაზეთში დასრულებულია. 18 აპრილს იგი სოხუმს 2008 წლის ომის დროიდან რიგით მეოთხე, მაგრამ ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში პირველი ვიზიტით ეწვია, არასრული ორი დღის განმავლობაში სოხუმში „რუსეთის საელჩოს შენობათა კომპლექსი“ გახსნა, „აფხაზი ხალხის სამამულო ომში დაღუპულ გმირთა მემორიალი“ გვირგვინით შეამკო, დე ფაქტო პრეზიდენტ რაულ ხაჯიმბას შეხვდა, სოხუმის სანაპიროზე სახელგანთქმული ყავა დააგემოვნა, დრამის რუსული თეატრის დასს გაეცნო, შემდეგ დახურული შეხვედრა გამართა დე ფაქტო საგარეო საქმეთა მინისტრ დაურ კოვესთან და აფხაზეთი დატოვა.

მოსკოვის ცინიზმი, თბილისის აღშფოთება!

სოხუმის ხელისუფლებამ მაღალი რანგის რუსული დელეგაციის ვიზიტი იმის „ნათელ დასტურად“ გამოაცხადა, „რაოდენ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს რუსეთი აფხაზეთთან ურთიერთობებს, ორ სახელმწიფოს შორის მოკავშირეობისა და სტრატეგიული პარტნიორობის გაღრმავებას“, თბილისმა კი – „უკიდურეს ცინიზმად“ და „მოსკოვის მორიგ ნაბიჯად საქართველოს ტერიტორიების ანექსიის მიმართულებით“. ამასთან, პოლიტიკური ოპოზიცია მწვავე კრიტიკით გამოვიდა და მოუწოდა საქართველოს ხელისუფლებას, „ბოლოს და ბოლოს, სიტყვიდან საქმეზე გადავიდეს“.

„ვიზალიბერალიზაციის კონტექსტში რუსეთის ქმედებები კიდევ უფრო აგრესიული გახდა და ეს პროცესი გაგრძელდება მანამ, სანამ საქართველოს საკითხი არ დაბრუნდება ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორების რუსეთთან ურთიერთობის დღის წესრიგში... მნიშვნელოვანია, ამ ვიზიტს მოჰყვეს მყისიერი და მკაცრი რეაგირება ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორებისგან. კიდევ ერთხელ მოვუწოდებთ ხელისუფლებას, ახლა მაინც გააააქტიუროს მუშაობა საერთაშორისო საზოგადოებასთან და უზრუნველყოს, რომ საქართველოს საკითხის დასმის გარეშე არც ერთი მაღალი დონის შეხვედრა არ ჩატარდეს“, – განაცხადა „თავისუფალი დემოკრატების“ გენერალურმა მდივანმა **თამარ კეკენაძემ**.

პრეზიდენტმა მარგველაშვილმა აღშფოთება გამოხატა ოკუპირებულ აფხაზეთში ლავროვის ვიზიტისა და ე.წ. საელჩოს გახსნის გამო. მან მოუწოდა საერთაშორისო თანამეგობრობას, „მტკიცედ დაგმოს რუსეთის ფედერაციის ე.წ. „პრივილეგირებული ინტერესების პოლიტიკა“. ამასთან, საქართველოს სახელით პრეზიდენტმა კვლავაც გამოხატა მზადყოფნა ნებისმიერი საკითხის დიპლომატიურ სივრცეში განხილვისათვის და რუსეთის მხარეს კონსტრუქციული დიალოგისკენ მოუწოდა.

მწვავე განცხადება გაავრცელა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომაც:

„ლავროვის ვიზიტი წარმოადგენს მოსკოვის პროვოკაციული პოლიტიკის გაგრძელებას საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ, რაც მიზნად ისახავს ეთნიკური წმენდისა და სამხედრო ოკუპაციის მეშვეობით სუვერენული სახელმწიფოს საზღვრების ძალადობრივი ცვლილების დაკანონებას. მსგავსი უკანონო ქმედებებით რუსეთის ფედერაცია უშედეგოდ ცდილობს საოკუპაციო რეჟიმების ლეგიტიმაციას. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო მოუწოდებს რუსეთის ფედერაციას, შეწყვიტოს პროვოკაციული ქმედებების პრაქტიკა, პატივი სცეს სუვერენული სახელმწიფოს ტერიტორიულ მთლიანობას და შეასრულოს ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებები, მათ შორის – 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმება“.

„ჩვენ გლობალური პრობლემების გზაგასაყარზე ვიმყოფებით. ჩემი ქვეყნის 20% ოკუპირებულია, ხოლო რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრი შეგნებულად სტუმრობს ოკუპირებულ ტერიტორიებს და აქ მილიტარიზაციის პროცესი მიმდინარეობს“, - განაცხადა, თავის მხრივ, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა სამხრეთ კავკასიის უსაფრთხოების ფორუმზე სიტყვით გამოსვლისას. ამასთან, მან კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ „საქართველოს ხელისუფლების ხედვა სტრატეგიული პარტნიორების, მათ შორის აშშ-ის, ევროკავშირისა და ნატო-ს ჩართულობით კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარებაა ქვეყნის საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში, საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის პრინციპების დაცვით“.

თავად რუსეთი ოფიციალური თბილისის პრეტენზიებს კარგა ხანს საერთოდ „არ იმჩნევდა“, ბოლოს კი, უკვე ვიზიტის დასრულების შემდეგ მოკლე, ინფორმაციული განცხადება გაავრცელა:

„სოხუმში შეხვედრებისას განხილული იყო ორმხრივი ურთიერთობების გაღრმავების საკითხი, თანამშრომლობა რეგიონული და საერთაშორისო მიმართულებით. ამ კუთხით აღინიშნა ჟენევის ფორმატის მნიშვნელობა. საგარეო საქმეთა მინისტრის ვიზიტმა აფხაზეთში ახალი იმპულსი შესძინა რუსულ-აფხაზური ურთიერთობების განვითარებას იმ ფონზე, როცა **საქართველო კვლავინდებურად უარს ამბობს** აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთთან ძალის არგამოყენების შესახებ შეთანხმებების გაფორმებაზე და დაჭინებით ისწრაფვის ნატოში“.

თბილისის აღშფოთების ფონზე მოსკოვის მსგავსი პასუხი ასე აღიქმება: „ძაღლი ყეფს – ქარავანი მიდის“

დაახლოებით ასე აღიქვა ეს ექსპერტმა კავკასიის საკითხებში **კონსტანტინე ტასიცმა**, რომლის აზრით, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე რაიმე ხელშესახებ ასახვას არც ლავროვის ვიზიტი ჰპოვებს და არც მასზე თბილისის მწვავე რეაქცია:

„ეს თბილისის მხრიდან ნაწილობრივ – რიტუალური, ნაწილობრივ პოლიტიკური განცხადებებია, რომელიც აფიქსირებს მის ურყევ პოზიციას, არ შეეგუოს რუსეთის გადაწყვეტილებას აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარების თაობაზე. სწორედ ამ სიბრტყეში განიხილავს თბილისი რუსეთის ნებისმიერ კონტაქტსა და ურთიერთქმედებას ამ ორ ახალგაზრდა სახელმწიფოსთან. ამ თვალსაზრისით შეგვიძლია, ვთქვათ, რომ ეს მოვლენაც, ნაკლებ სავარაუდოა, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე აისახოს: ისინი ხომ ისედაც მინიმალურ დონემდეა დასული...“

„რუსეთის საერთაშორისო საქმეთა საბჭოს“ ექსპერტ **ალექსანდრე კრილოვს** კი მოეჩვენა, რომ ოფიციალურმა თბილისმა საკუთარი პოზიცია რბილი ფორმითაც კი გამოხატა:

ქართული მხარე თავის პოზიციას გამოხატავს, მაგრამ, მე ვიტყოდი, რბილი ფორმით: ოფიციალური თბილისის პოზიციით, აფხაზეთი ოკუპირებული ტერიტორიაა, მაგრამ საგარეო უწყების განცხადებაში საუბარია მხოლოდ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფაზე. თუ ეს ტერიტორია უკვე ოკუპირებულია, საუბარი მხოლოდ ხელყოფაზე აშკარად არასაკმარისია. თუმცა აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიად მოხსენიება საკუთარი თავის შეცდომაში შეყვანად მიმაჩნია – ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არანაირი არჩევნები არ ტარდება, ადგილობრივი ხელისუფლება კი იქ თავად ახორციელებს მმართველობას...

კარასინი – მთავარი დეტალი, რომელიც თბილისს გამორჩა?

ლავროვის ვიზიტის შეფასებებით დაკავებულ თბილისში ან გამორჩათ, ან დამგმობი განცხადებების სიმრავლის ფონზე საჭიროდ აღარ ჩათვალეს ყურადღების გამახვილება იმ ფაქტზე, რომ რუსეთის მთავარ დიპლომატს სოხუმში მისი პირველი მოადგილე გრიგორი კარასინიც ახლდა.

აქ ორი დეტალია აღსანიშნავი: უპირველესად, არცთუ ხშირად ხდება, უცხოეთში მიმავალ საგარეო საქმეთა მინისტრს მისი უმაღლესი რანგის მოადგილე მიჰყვებოდეს; მეორეც – სწორედ კარასინია ის პერსონა, რომელთან მოლაპარაკებების ფორმატითაც (ე.წ. კარასინ-აბაშიძის ფორმატი) დაიწყო მეტ-ნაკლები დათბობა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში და რომელიც, ამავდროულად, რუსეთის მხრიდან მთავარი მომლაპარაკებელია ჟენევის დისკუსიების ფორმატშიც.

არადა, იგივე ალექსანდრე კრილოვი თვლის, რომ თუკი სოხუმში ამ დელეგაციის ვიზიტით მოსკოვს თბილისისთვის რაიმეს ჩვენება მართლაც სურდა, ამ კუთხით არა იმდენად ლავროვის, რამდენადაც სწორედ კარასინის ჩასვლა იყო საყურადღებო:

„ჩემი აზრით, ლავროვის ვიზიტი სოხუმში არ იყო არანაირი მესიჯი არც დასავლეთის და არც საქართველოსთვის. ახლა აფხაზეთში საკმაოდ რთული შიდაპოლიტიკური პროცესები მიმდინარეობს: სულ ახლახან დასრულდა საპარლამენტო არჩევნები, მანამდე კი დაბრუნდნენ რიგი წამყვანი პოლიტიკური ფიგურები, რომლებიც ადრე განვითარებული დრამატული მოვლენების შედეგად ძალადობრივად იყვნენ განდევნილები. მხედველობაში მყავს მესამე პრეზიდენტი ალექსანდრე ანქვაბი და სხვები. მოსკოვს ახლა აფხაზეთში დიდი პრობლემები აქვს და კიდევ უფრო მეტი არაფერში სჭირდება. მის ინტერესებში არ შედის, აფხაზეთში შიდაპოლიტიკური დაპირისპირება ისევ გამწვავდეს და ვითარება აირიოს. ჩემი აზრით, ლავროვი სოხუმში სწორედ ამ ამოცანის გადასაწყვეტად იყო ჩასული: უკვე არსებული ტენდენცია – დაპირისპირებული ჯგუფების თანამშრომლობა – უპირატესი გახდეს და გამყარდეს შეთანხმებები, რომლებიც შესაძლოა, წინ უძღოდა აფხაზურ პოლიტიკაში მძიმეწონოსანი აფხაზი პოლიტიკოსების დაბრუნებას. ეს ყველაფერი შიდააფხაზური სიუჟეტებია. აი, სოხუმში კარასინის ჩასვლა კი იმის ნიშანია, რომ რუსეთი აფხაზეთის დამოუკიდებლობის საკითხში პოზიციას არ იცვლის, მიუხედავად იმისა, რომ კარგად ესმის, საქართველო აფხაზეთის დამოუკიდებლობის აღიარებაზე არ წავა“.

აბაშიძის 5-წლიანი ძალისხმევის კრახი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის სპეცწარმომადგენელი რუსეთთან ურთიერთობების დარეგულირების საკითხებში ზურაბ აბაშიძე, რომელიც კარასინთან პრაღის შეხვედრების ფორმატში უკვე 5 წელია, ცდილობს ორმხრივი ურთიერთობების დათბობას, იმედგაცრუებას ვერ მალავს:

„მანამდე სულ რაღაც ორიოდ თვით ადრე რუსეთი ეტაპობრივად მოქმედებდა. შემექმნა შთაბეჭდილება, და არა მარტო მე, რომ დიალოგი დაიწყო, იდგმებოდა გარკვეული ნაბიჯები. როდესაც სახეზეა თუნდაც მცირე, მაგრამ მაინც დადებითი ტენდენცია, უნდა ვიფიქროთ იმაზე, როგორ განვამტკიცოთ ეს პოზიტიური ტრენდი და არა იმაზე, რომ მუდმივად ვქმნიდეთ დამატებით სირთულეებს, ზოგიერთს – ხელოვნურად. ამის ნაცვლად ბოლო დროს რუსეთმა მსგავსი ნაბიჯების მთელი წყება განახორციელა: ჩატარდა რეფერენდუმი ცხინვალის რეგიონისთვის სახელის შეცვლელად; დაიხურა ე.წ. საკონტროლო-გამშვები პუნქტები ენგურზე, რამაც ადგილობრივ ქართულ მოსახლეობას ცხოვრება მნიშვნელოვნად გაურთულა; გააერთიანეს რუსული და ოსური, რუსული და აფხაზური სამხედრო ქვედანაყოფები; ყოველდღე აკავებენ ხალხს ადმინისტრაციულ საზღვარზე... ეს ყველაფერი ძალზე ნეგატიურ ფონს ქმნის ჩვენი ურთიერთობების გონივრულ დონეზე გაყვანის მცდელობებისთვის. ამ ყველაფერს პირიქით, ჩიხში შევყავართ. როგორც ცნობილია, ორმხრივი ურთიერთობების ყველაზე რთული საკითხები ჟენევის ფორმატში განიხილება. პრაღაში კი ჩვენ უფრო კონკრეტულ საკითხებზე ვმსჯელობთ – სავაჭრო ურთიერთობებზე, სატრანსპორტო და ზოგიერთ ჰუმანიტარულ საკითხებზე. ამ კუთხით წინ მივიწევთ, მაგრამ ის, რაზეც ზემოთ ვისაუბრე, ამ ყველაფერზეც ძალზე უარყოფითად აისახება. ბუნებრივია, ეს ფონი ძალზე მნიშვნელოვანია შეხვედრებისთვის როგორც ჟენევაში, ისე პრაღაში. რისთვის კეთდება ეს – ხანდახან გაურკვეველია. ცხადია, რომ ამის უკან პოლიტიკური არსია. მაგრამ ჩვენ ამაში კარგს ვერაფერს ვხედავთ“.

აბაშიძე არ გამორიცხავს, რომ რუსეთის ეს ქმედებები საქართველო-ევროკავშირის დაახლოების მიმართულებით არსებულ სიახლეებს, კერძოდ, ვიზალიბერალიზაციას უკავშირდებოდეს, თუმცა არ ესმის, რა საფუძველი აქვს მოსკოვს, ამას ნეგატიურად ეკიდებოდეს:

„დიახ, ჩვენ ვთანამშრომლობთ ევროკავშირთან, ჩვენს დასავლელ პარტნიორებთან, მაგრამ რატომ უნდა აღიქმებოდეს ეს ვინმეს მიერ მტრულ და ვინმეს წინააღმდეგ მიმართულ ნაბიჯებად? ვისთვისაა საზიანო ის, რომ ქართველებს შეუძლიათ, ევროპაში უვიზოდ იმგზავრონ, ან ის, რომ ევროკავშირის ქვეყნებთან ვაჭრობას ვავითარებთ?!“.

საინფორმაციო სააგენტო „აქცენტი“

რუსეთი შავი ზღვის რეგიონის მთავარი საფრთხეა!

კიევში ევროკავშირის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელის ჰიუგ მინგარელის განცხადებით, შავი ზღვის რეგიონისთვის რუსეთი მთავარ საფრთხეს წარმოადგენს.

„ჩვენ გვესმის, რომ უნდა გავაძლიეროთ და გამოვასწოროთ ურთიერთობები რუსეთთან. 2014 წელს ჩვენი ურთიერთობები თითქმის შეწყდა. მაშინ რუსეთი უკრაინის ტერიტორიაზე შეიჭრა და ყირიმის ანექსია მოახდინა და ახდენს, ე.წ. სეპარატისტული ჯარების სერიოზულ მხარდაჭერას...რუსეთი დღეს ჩვენთვის მთავარი სტრატეგიული გამოწვევაა. ის შავი ზღვის რეგიონის საფრთხეა,“ – განაცხადა მინგარელმა კიევში გამართულ საერთაშორისო ფორუმზე,

მისივე თქმით, სწორედ ყირიმის ანექსია რუსეთისთვის ერთ-ერთი მთავარი შესაძლებლობაა შავ ზღვაზე საკუთარი წარმომადგენლობა გააძლიეროს, რაც ევროკავშირისთვის სერიოზული შეშფოთების მიზეზია.

ვახტანგ მაისაია: მსოფლიო გადარჩა...

ექსპერტმა სამხედრო-პოლიტიკურ საკითხებში **ვახტანგ მაისაიამ** „რეპორტიორთან“ ინტერვიუში პარიზში მომხდარი ტერაქტი, თურქეთში ჩატარებული რეფერენდუმი და საქართველოსა და მსოფლიოში მიმდინარე სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები შეაფასა.

— გუშინ პარიზში ტერაქტი მოხდა... ბოლო პერიოდში ხშირია პარიზზე თავდასხმები. არის თუ არა რაიმე კონკრეტული ინტერესი და რატომ მაინცდამაინც პარიზი?

— გუშინ პარიზში მოხდა საზარელი ტრაგედია, რომელზეც პასუხისმგებლობა ისლამურმა სახალიფო „დაიშმა“ აიღო. ასევე იკვეთება „დაიშის“ როლი და მისი დაფინანსება სანკტ-პეტერბურგის ტერაქტში, ძალოვანი სტრუქტურები გავიდნენ თურქეთის მიმართულებაზე, საიდანაც იყო დაფინანსება წამოსული და, რა თქმა უნდა, ეს იყო „დაიშის“ კვალი. როგორც მოსალოდნელი იყო, „დაიში“ გააქტიურდა და, სამწუხაროდ, კიდევ უფრო გააააქტიურებს თავის ქმედებას. ეს გამოწვეულია სირიასა და ერაყში განხორციელებული საომარი ოპერაციებით და შეიძლება ითქვას, რომ ეს არის მათი პასუხი მათთან მეომარი მხარის დედაქალაქებზე. პარიზი და კიდევ რამდენიმე ევროპული ქალაქი შერჩეულია იმ პრინციპით, რომ პარიზი არის ევროკავშირის მთავარი დედაქალაქი და მამოძრავებელი ძალა. ისინი ამით ცდილობენ, რომ დარტყმა მიაყენონ ევროპის შუ-

ა აგულს და ევროკავშირის პოლიტიკურ შემცველს. მეორე მხრივ, პარიზში ძალიან ბევრი არალეგალი ემიგრანტია, განსაკუთრებით, არაბული სახელმწიფოებიდან და საკმაოდ ძლიერი პოზიციები უკავიათ არაბებს, რომელთა შორის „ისლამურ სახელმწიფოს“ გააჩნია საკმაოდ ძლიერი პოზიციები. რატომ პარიზი, მე მგონი, გასაგებია. ასევე, „ისლამურმა სახალიფომ“ ერთგვარად შეცვალა ხელწერა და ის პირდაპირ ახორციელებს დარტყმებს ძალოვან სტრუქტურასა და სამხედრო პირებზე, ანუ იყენებს ჩეჩნეთში მოქმედი კავკასიურ-ისლამური ემირატის ტაქტიკას, რომლებიც ასევე ძირითად დარტყმებს ახორციელებდნენ რუსეთის ფედერალური ძალოვანი სტრუქტურებისა და შეიარაღებული ძალების წარმომადგენლებზე. ესეც ერთგვარი მინიშნების მატარებელია და მიმართულებასაც განსაზღვრავს. გამომდინარე იქიდან, რომ ისინი ახორციელებენ საომარ მოქმედებებს, ამით ისინი ხაზს უსვამენ, რომ ებრძვიან იმ სამხედროებს, რომლებიც თავის მხრივ, როგორც ისინი ფიქრობენ, მონაწილეობენ მათი ტერიტორიების დაბომბვისა და დაკავების ოპერაციებში.

— თურქეთში ჩატარებულ რეფერენდუმს როგორ შეაფასებთ?

— თურქეთში ჩატარებული რეფერენდუმი არის არაერთგვაროვანი. რეფერენდუმი, რა თქმა უნდა, იყო ლეგიტიმური. მას გარკვეულწილად სამართლებრივი შედეგი გააჩნია, მაგრამ მისი პოლიტიკური ლეგიტიმაცია დიდი არ არის. შედეგებში სხვაობა იყო დაახლოებით 2% და დღესაც, თურქეთში საკმაოდ დიდი მღელვარება და პოლიტიკური პროტესტია, მათ შორის ოპოზიციური პარტიების მხრიდანაც. ისინი ამ რეფერენდუმს უნდობლობას უცხადებენ. რეფერენდუმის ჩატარების პროცესს უნდობლობა გამოუცხადა ეუთო-ს დამკვირვებელთა მისიამ და ბევრმა სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციამ გამოხატა პირდაპირი კრიტიკა, რაც მოულოდნელი არ უნდა იყოს.

— რა გავლენა ექნება რეფერენდუმის შედეგებს საქართველოზე?

— თუ რეფერენდუმის შედეგები შეტანილ იქნება დღის წესრიგში და მიიღებს კონკრეტული იმპლემენტაციის მიმართულებას, რა თქმა უნდა, ეს პირდაპირ აისახება ჩვენზეც. ნურავინ მოიტყუებს თავს, რომ მეზობელ სახელმწიფოში მიღებულ ასეთ მნიშვნელოვან პოლიტიკურ გადაწყვეტილებას არავითარი შედეგი არ ექნება, ეს არის სირაქლემას პოზაში ყოფნა, რასაც, სამწუხაროდ, საქართველო მიეჩვია. რა თქმა უნდა, გავლენა ექნება, ისევე როგორც 2004-2006 წლებში რუსეთში მომხდარი ადმინისტრაციული და პოლიტიკური მოდერნიზაციის რეფორმა აისახა ჩვენს ბედზე. თურქეთი ძირფესვიანად ცვლის თავის პოლიტიკური მართვის სისტემას. პრეზიდენტი ხდება ერთადერთი უპირობო მმართველი. მითუმეტეს, როცა მმართველ პარტიას გააჩნია კონკრეტული იდეოლოგიური პლატფორმა (რომელიც, არ მგონია, ჩვენთვის კარგის მომტანი იყოს), რაც დაახლოებით იგივეა, რაც ოსმალეთის იმპერიის მასშტაბების აღდგენა. აქედან გამომდინარე, ბუნებრივია, მას თავისი შედეგები ექნება. ეს გამოჩნდა ერდოღანისა და მისი მომხრეების ლატენტურ პოლიტიკურ განცხადებებში აჭარასთან მიმართებაში. ამან, შესაძლოა, თავისი ასახვა პოვოს აფხაზეთის მიმართულებითაც და საქართველოს სხვა რაიონებში, სადაც გარკვეული კონფესიის წარმომადგენლები ცხოვრობენ. თუნდაც, ილდირიმის მოულოდნელი ვიზიტი ბათუმში და მისი შეხვედრა პრემიერ-მინისტრ გიორგი კვირიკაშვილთან აეროპორტში დახურულ კარს მიღმა. როდესაც სტრატეგიული პარტნიორისა და მეზობელი ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი ჩამოდის და ეს არ შუქდება, ბუნებრივია, იწვევს გარკვეულ ინსინუაციებს იმასთან დაკავშირებით, რომ, როგორც ჩანს, საუბარი იყო არა ისეთი მეგობრული, როგორიც უნდოდათ, რომ წარმოეჩინათ. თან შეხვედრის ადგილი იყო აეროპორტი, მაშინ, როდესაც ბათუმში ძალიან ბევრი სასტუმრო და სახელმწიფოებრივი შენობაა. ასევე ერდოღანის მომხრეების მიერ საქართველოში გიულენის მომხრეების კვალის დადგენა და ამ მხრივ ერთგვარი პოლიტიკური ზეწოლის განხორციელება საქართველოს ხელისუფლებაზე, რაც ნიშნავს იმას, რომ თურქეთის შიდა პოლიტიკური პროცესების გადმოდინება ხორციელდება საქართველოში. სანამ რეფერენდუმი ჩატარდებოდა, ასეთ ურთიერთობამდე მივედით და რეფერენდუმის ჩატარების შემდეგ, როდესაც მთლიანად შეიცვლება პოლიტიკური არქიტექტურა და საგარეო პოლიტიკისადმი მიდგომები, შემდეგ რა იქნება, ხომ წარმოგიდგენიათ. ვიმეორებ, სირაქლემას პოზაში ყოფნა ჩვენი ქვეყნისთვის არამომგებიანია.

— რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი რამდენიმე დღის წინათ სოხუმში იმყოფებოდა, მისი ვიზიტის ოფიციალური მიზეზი საელჩოს შენობის გახსნა იყო. თქვენი აზრით, რა შეიძლება ყოფილიყო არაოფიციალური მიზეზი?

— სერგეი ლავროვის ვიზიტი მიმართული იყო საქართველოში ორი მესიჯის გაჟღერებისაკენ. პირველი, რუსეთმა ლავროვის სახით პირდაპირ შემოგვითვალა, რომ ჩვენი NATO-ში ინტეგრაციისკენ სწრაფვა ხელს შეუშლის ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების პროცესს. ეს ლავროვმა NATO-ს სამიტის ჩატარების წინ პირდაპირ თქვა, რაც სიმბოლურია. მეორე და მთავარი მესიჯი, რაც მან არც დამალა — აფხაზეთში რკინიგზის გახსნის იმპერატიული მოთხოვნა. ეს სიტყვები გაიმეორა ასევე აფხაზეთის თვითმარქვია პრეზიდენტმა ხარჯიმბამაც, რომელმაც ღიად განაცხადა, რომ აფხაზეთის რკინიგზის განხილვის გარეშე საქართველოსთან მოლაპარაკებას აზრი არ აქვს. ბუნებრივია, რუსეთი პირდაპირ არის დაინტერესებული რკინიგზის ხაზის გახსნითა და ჩრდილოეთ-სამხრეთის სარკინიგზო დერეფნის ამოქმე-

დებით. მას გაჩნია არა მხოლოდ გეოპოლიტიკური, არამედ გეოსტრატეგიული მიზნები. სხვათაშორის, საინტერესო გარემოება ის არის, რომ სერგეი ლავროვის ვიზიტს უცნაურად დაემთხვა ირანის ისლამური რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის საქართველოში ვიზიტი. მანაც იმავე თემაზე გაამახვილა ყურადღება, ოღონდ სხვა სიტყვებითა და სხვა ფორმით.

სარკინიგზო კორიდორი რუსეთს სჭირდება იმის გამო, რომ კიდევ უფრო გააძლიეროს ცნობილი გეოპოლიტიკური კოალიცია, სადაც შედის რუსეთი, ირანი, ასადის რეჟიმი და ერაყი; ასე რომ, ბუნებრივია, ამას რუსეთი აღმოსავლეთის ექსპანსიის განვითარებისთვის გამოიყენებს.

ამ სარკინიგზო ხაზის არსებობის შემთხვევაში, არ არის გამორიცხული, ირანის მხარემ სურვილი გამოხატოს ევრაზიის ეკონომიკურ კავშირში გაწევრიანებაზე. სხვათაშორის, თეირანმა ამას არაერთხელ გაუსვა ხაზი. მითუმეტეს, ირანს ეკონომიკური სანქციები მოეხსნა და მისი გააქტიურება თუნდაც აზიისა და ევროპის მიმართულებით, მომგებიანი იქნება. რა თქმა უნდა, ეს ასევე დაკავშირებულია ევრაზიულ კავშირში სომხეთის კიდევ უფრო აქტიურად ჩართვის კუთხით. მოგეხსენებათ, სომხეთი ევრაზიულ-ეკონომიკური კავშირის მონაწილე ქვეყანაა, მას გააჩნია ვალდებულებები, რომლებიც უნდა შეასრულოს და, ბუნებრივია, გარკვეულწილად შეზღუდული კომუნიკაცია ხელს უშლის ასეთი ინტეგრაციული პროცესების განვითარებას. ასე რომ, ლავროვის ვიზიტი პირდაპირპროპორციული იყო სწორედ ამ პრობლემის ნათლად და მკაფიოდ დაყენების კონტექსტში.

— ამერიკასა და ჩრდილოეთ კორეას შორის ბოლო პერიოდში საკმაოდ დაიძაბა ურთიერთობა. არის თუ არა საფრთხე, რომ სერიოზულ დაპირისპირებაში გადაიზარდოს?

— რა თქმა უნდა, არის, მაგრამ მსოფლიო გადარჩა იმით, რომ ჩრდილოეთ კორეის ხელმძღვანელობას ბალისტიკური სტრატეგიული დანიშნულების რაკეტების გამოცდის მორიგი ტესტი ჩაეფუშა და აშშ-მა თავი არ შეიწუხა, რომ ზუსტი დარტყმები განეხორციელებინა ჩრდილოეთ კორეის იმ ობიექტებზე, სადაც აღნიშნული ბალისტიკური რაკეტა იყო განთავსებული. ამერიკას გაჩნია თავისი სტრატეგიული სასიცოცხლო ინტერესები, რომლის განხორციელებისთვის ის ყველაფერზე წავა. მათ შორის, თუნდაც ამ დარტყმების მიყენებაზე იმ არაორდინარულ ქვეყანაზე, რომელსაც კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკა ეწოდება. ჩრდილოეთ კორეა არის საკმაოდ არაპროგნოზირებადი და საშიში ქვეყანა და თუ მას ბირთვულ იარაღთან ერთად გაუჩნდება მისი გადატანის საშუალება, თუ წარმატებით განახორციელებდა ამ გამოცდას, ამერიკა ყველაფერზე წავიდოდა, რომ გაენადგურებინა ეს რაკეტა. დონალდ ტრამპი არ ხუმრობდა, როდესაც მან გააგზავნა სტრატეგიული დამრტყმელი საზღვაო ჯგუფი, რათა განეხორციელებინა აღნიშნული ოპერაცია. უბრალოდ, ამ ტესტის ჩაფუშვამ მთელი მსოფლიო გადაარჩინა კორეაში განვითარებულ მცირე ომს, მათ შორის ჩვენც. თუ ჩრდილოეთ კორეა ასე გააგრძელებს და ამ მიმართულებით პროგრესს მიაღწევს, დარტყმები გარდაუვალი იქნება.

— ამ შემთხვევაში, რამდენად შესაძლებელია, სხვა ქვეყნების ჩართულობასაც ველოდოთ?

— ყველაზე რთული არის დაწყება, თორემ ჩათრევა გაცილებით იოლია. სხვათაშორის ჩრდილოეთ კორეის ეს ამბიციები მაინცდამაინც არ ახარებს მის მთავარ სპონსორს, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას, რომელმაც ტრამპის ხელისუფლებას გამოუცხადა ერთგვარი სოლიდარობა. მაგრამ მეორე მხრივ, საინტერესო იყო ჩინეთისა და რუსეთის სამხედრო საზღვაო ძალების ერთობლივი წვრთნა მექსიკის ყურეში, რამაც მექსიკა და ცენტრალური ამერიკის ქვეყნები შოკში ჩააგდო და ამერიკელებიც გააოცა. არ გამოვრიცხავ, რომ ამან გადააფიქრებინა აშშ-ის ადმინისტრაციას, განეხორციელებინა ჩრდილოეთ კორეის მიმართულებით დარტყმები. ჩინეთის დუალისტური ბუნება ყველასათვის ცნობილია, ჩინეთი არის აზიის საკმაოდ ძლიერი სახელმწიფო და იყენებს აზიურ დიპლომატიას. ერთი მხრივ, ჩინეთი შეცბუნებულია და მღელვარებას გამოხატავს კორეის ბირთვული ამბიციების გამო, მაგრამ, მეორე მხრივ, არ დაგვავიწყდეს, რომ ჩრდილოეთ კორეა ჩინეთის სტრატეგიული მოკავშირეა, მათ შორის სავაჭრო ურთიერთობების მოცულობა ბოლო მონაცემებით შეადგენს 18 მილიარდ დოლარს და ჩინეთის დახმარებით ჩრდილოეთ კორეამ მიაღწია იმ სიძლიერეს, რომლითაც დღეს ცდილობს თავისი სამხედრო პოტენციალის გაზრდას. აქედან გამომდინარე, დღეს, ფაქტობრივად, რაციონალური კუთხით მოხდა ამ კონფლიქტის გადაჭრა, მაგრამ ხვალ და ზეგ როგორ განვითარდება, დამოკიდებულია ჩრდილოეთ კორეის ბალისტიკური რაკეტის გამოცდის წარმატება-წარუმატებლობაზე.

ესაუბრა მარიამ პაიჭაძე

ეს ხალხი არასოდეს ავიწყდებათ!

ქვეყნის ძლიერებისა და განვითარების ერთ-ერთი მაჩვენებელია ისიც, თუ როგორ ზრუნავს მთავრობა ვეტერან მშრომელებზე, პენსიონერებსა და სხვა დამსახურებულ ხალხზე. ამის ნათელი მაგალითია ის თანადგომა, რომელსაც ვეტერან ენერგეტიკოსთა მიმართ იჩენს ენერგეტიკის სამინისტრო, მისი აპარატი და პირადად ენერგეტიკის მინისტრი, ბატონი კახი კალაძე.

დღეს, როდესაც ჩვენი ქვეყანა იბრძვის განვითარებადი ქვეყნების რიგიდან გადავიდეს განვითარებულ, მოწინავე ქვეყნების რიგში, ბევრ ჩვენს თანამემამულეს, რომლებსაც ცხოვრებისეული პრობლემები აწუხებთ, გამოუჩნდებიან ზუბალაშვილებისა და სარაჯიშვილების მსგავსი ქველმოქმედები და შეძლებისდაგვარად უმსუბუქებენ მათ ცხოვრებას.

ენერგეტიკოსები ვახსენეთ და ჩვენი გაზეთის მკითხველებისთვის კარგადაა ნაცნობი, თუ როგორი თანადგომა და ყურადღება აქვთ სამინისტროს მხრიდან ვეტერან ენერგეტიკოსებს. ბატონი **რევი მშვიდობაძე**, ენერგეტიკის ვეტერანთა კავშირის საპატიო თავმჯდომარე, დამსახურებული ენერგეტიკოსი, რომელიც ათწლეულების მანძილზე სათავეში ედგა ამ კავშირს და ყველა პრობლემა მისთვის კარგად ნაცნობია, ყოველთვის მადლიერი სიტყვებით მოიხსენიებს ქველმოქმედებს, რომლებიც მის თანამშრომლებსა და კოლეგებს ღირსეულად აფასებენ.

საქართველოს ენერგეტიკის ვეტერანთა კავშირი 2000 წელს დაარსდა და დღიდან დაარსებისა, ვეტერანი ენერგეტიკოსები გრძნობენ იმ დახმარებასა და გვერდში დგომას, რაც სამინისტროს მხრიდან აქვთ.

„ვეტერანი“ ძველი რომიდან მოდის და „ძველ მეომარს“ ნიშნავს, სწორედაც რომ ძველი მეომრები ვართ, — გვწერს სამადლობელო წერილში ბატონი რევი, — **ხელისუფლებას, სამინისტროს დიდ პატივში ვყავართ ვეტერანი, იუბილარი, ომის მონაწილე ენერგეტიკოსები, ჩვენი სახელოვანი ქალბატონები. სწორედ ამ თანადგომისათვის მსურს დიდი მადლობა გადავუხადო ბატონ კახი კალაძეს, ბატონებს ილია ელოშვილს, ირაკლი ხმალაძეს, ქალბატონებს მარიამ ვალიშვილს, ნათია ჭელიძეს და ენერგეტიკის სამინისტროს აპარატის ყველა თანამშრომელს. გვერდში გვიდგანან ენერგეტიკის აკადემია — ბატონი რევაზ არველაძე; „თელასი — ბატონი სერგეი კობცევი; „ელექტროსისტემა“ — ბატონი სულხან ზუმბურიძე და ენერგეტიკის სხვადასხვა კოლექტივები და მათი ხელმძღვანელები. ამ სიტყვებით ძნელია იმ სიხარულის გადმოცემა, რომელსაც განიცდიან ჩვენი ვეტერანები“.**

ვეთანხმები ბატონ რევი მშვიდობაძეს, რადგან რამდენჯერმე თავად ვარ მონაწილე იმ ღირსშესანიშნავი ღონისძიებებისა, რომელსაც ენერგეტიკის ვეტერანებს თბილ დახვედრას უწყობდნენ ზემოთ ჩამოთვლილი ქველმოქმედნი. კარგი იქნება, სხვა დარგის მუშაკებიც თუ ამგვარ ყურადღებას გამოიჩენენ თავიანთი ვეტერანების მიმართ.

მამუკა ვაშაკიძე.

სურათზე: ენერგეტიკის მინისტრი კახი კალაძე საჩუქარს გადასცემს იუბილარ ვეტერან ენერგეტიკოსს, ქალბატონ გალინა კოჭლამაზაშვილს; ბატონი ირაკლი ხმალაძე 100 წლის იუბილარ ვეტერან ენერგეტიკოსთან, ქალბატონ ნინო ჩიქოვანთან.

ღვთაებრივი ცეცხლი

15 აპრილს, შაბათს, აღდგომის ბრწყინვალე აღდგომის წინა დღეს, იერუსალიმის მაცხოვრის საფლავის საყდრის კუვუკლიაში ღვთიური ცეცხლი კიდევ ერთხელ გარდამოვიდა მართლმადიდებელი პატრიარქის სანთელზე, თუმცა კი მანამდე მეტად არასასიამოვნო ათასნაირი ჭორი და მითქმა-მოთქმა ვრცელდებოდა.

ამის მიზეზი კი ის იყო, რომ შარშან კუვუკლიის მასშტაბური რესტავრაცია დაიწყო და, გავრცელებული ინფორმაციით, ზოგიერთი მიწვეული სპეციალისტი ამ დროს იქ საკმაოდ უხეშად მოქმედებდა. ამიტომაც აგორდა ჭორი, თითქოს საქრისტიანოს ეს უწმინდესი ადგილი შეურაცხყოფილია და კუვუკლიას დანგრევა ემუქრება.

ეს მოარული ხმები, საბედნიეროდ, ცრუ განგაში გამოდგა და ღვთაებრივი ცეცხლი მაცხოვრის საფლავის საყდარში წელსაც გარდამოვიდა.

იერუსალიმის მაცხოვრის საფლავის საყდარში „წმინდა ნათელის“ გარდამოსვლის შესახებ პირველი წერილობითი ცნობა **(ღვთიურ ცეცხლს მაშინ ასე უწოდებდნენ — დ.ხ.),** მე-9 საუკუნეს მიეკუთვნება. იგი კუვუკლიაში — პატარა საყდარში გარდამოდის, რომელიც იესო ქრისტეს დაკრძალვისა და შემდგომ სასწაულებრივი აღდგომის ადგილზეა აგებული. თანაც, იგი მხოლოდ მართლმადიდებელ იერარქზე გარდამოდის და პირველ წუთებში არ წვავს, ამიტომაც იქ მყოფი მორწმუნენი ცეცხლით ხშირად პირისახესაც განიბანენ.

მსოფლიოში მრავლადაა სკეპტიკოსი, რომელიც იმის დამტკიცებას ცდილობს, რომ ღვთისმსახურს შიგნით ან ასანთი, ან სანთებელა, ან კვესი, ან რაღაც სხვა ცეცხლის გასაჩენი მოწყობილობა თუ ნივთი შეაქვს, სხვანაირად ცეცხლის გაჩენა შეუძლებელიაო. სხვები კი სასწაულის მეცნიერული ახსნის პოვნას ცდილობენ. მათ შორის **ერთ-ერთმა ამ ღვთიური ცეცხლოვანი გარსის ტემპერატურა გაზომა და აღმოჩნდა, რომ ის ცელსიუსის 40 გრადუსს არ აღემატება. ამდენად ის, არსებითად, არა ცეცხლი, არამედ ცივი პლაზმაა,** რომლის მიღება, სხვათა შორის, სათანადო ლაბორატორიული პირობების გარეშე თანამედროვე მეცნიერებს არ შეუძლიათ.

ვნების კვირის დიდ შაბათს ღვთაებრივი ცეცხლის გარდამოსვლის ცერემონიის დროს ერთ-ერთმა ფიზიკოსმა საყდარში ჩუმად ოსცილოგრაფი შეიტანა და **სასწაულამდე რამდენიმე წუთით ადრე ხელსაწყომ, რომელიც ელექტრომაგნიტური გამოსხივების სპექტრს აფიქსირებს, ერთეული მუხტი აღრიცხა.** კიდევ ერთი უაღრესად საგულისხმო გარემოება ისაა, რომ უცნაური გრძელტალღიანი იმპულსი მეტი აღარ განმეორებულა, ამდენად, იმ ერთეული მუხტის მიზეზის დადგენა ვერ მოხერხდა.

ამასთან დაკავშირებით მეცნიერები აცხადებენ, რომ **ასეთი მუხტები ტექტონიკური ფილების რღვევების ადგილებში წარმოიშვება ხოლმე.** სხვათა შორის, აღსანიშნავია ისიც, რომ მაცხოვრის საფლავის ტაძარი სწორედ ერთ-ერთ ასეთ რღვევაზეა გაშენებული.

ამის გარდა, ქიმიკოსები ასანთისა თუ კვესის გარეშე ცეცხლის გაჩენის რამდენიმე ხერხსაც აღწერენ, რომელთა გამოყენებით სავსებით რეალური ალი ჩნდება, მაგრამ აქ ერთი უაღრესად საგულისხმო გარემოებაა გასათვალისწინებელი: **მაშ ის როგორღა ხდება, რომ ჩვეულებრივი ცეცხლი შემდეგ გარკვეული ხნის მანძილზე არც მომლოცველებს წვავს, არც თმას და არც სამოსელს არ ეკიდება?**

თანაც, ცნობილია შემთხვევა, რომ ერთხელ ღვთიური ცეცხლი გარდამოვიდა არა კუვუკლიაში, არამედ პირდაპირ ტაძრის შესასვლელი კარიბჭის ქვის ბოძზე და იმ ადგილზე ბზარი დღესაც არის. მაშინ, როგორც ამბობენ, ცეცხლის გარდამოსვლის ჩვეული წესი დაირღვა — ზედმეტად მოწადინებულმა რამდენიმე ღვთისმსახურმა არაბი ჭაბუკები განდევნა, რომლებიც ცეკვით, ყიჟინითა და დოლის ცემით ღვთიური ცეცხლის შეგებებას აპირებდნენ.

ამიტომაცაა, რომ ღვთიური ცეცხლი ყველასათვის ერთია და ყოველ წელს აღდგომის წინა დღეს მისი გარდამოსვლა იმის იმედს გვაძლევს, რომ კაცობრიობა კიდევ 365 დღეს მაინც იარსებებს.

დალი ხუნდაძე

„ცოცხალი წიგნები - 2017“ იწყება

„ცოცხალი წიგნები — 2017“ იწყება! 24, 25 და 26 აპრილს, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მხარდაჭერით, ლიტერატურულ-საგანმანათლებლო პროექტის „ცოცხალი წიგნები“ ფარგლებში, თანამედროვე ქართველი მწერლების 8-კაციანი მობილური ჯგუფი ქვემო და შიდა ქართლს ეწვევა. ჯგუფის შემადგენლობაში არიან: რობერტ მესხი, კატო ჯავახიშვილი, ლელა ცუცქირიძე, ნიკა ჩერქეზიშვილი, ნინო გუგეშაშვილი, ნინია სადღობელაშვილი, გიორგი კაკაბაძე, ირმა ბერიძე.

25 აპრილს, 11:00 საათზე, ნიქოზის გამგეობის შენობაში, ახალგაზრდების მიერ გახსნილ ბიბლიოთეკაში მწერლები ადგილობრივ მოსახლეებას შეხვდებიან, 14:00 საათზე კი სოფელ ვარიანში, იაკობ გოგებაშვილის სახლ-მუზეუმში, შეხვედრას გამართავენ ვარიანელ ახალგაზრდებთან, მოსწავლეებთან და პედაგოგებთან. ამავე დღეს, 17.00 საათზე შეხვედრა გაიმართება გორის მოსახლეობასთან მოსწავლე ახალგაზრდობის კულტურის ცენტრში.

26 აპრილს, 13:00 საათზე, მწერლებთან შეხვედრა შედგება ხაშურის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ქვიშხეთში, დიმიტრი ყიფიანის სახლ-მუზეუმის ეზოში, 16:00 საათზე კი — სოფელ ტაძრისის საჯარო სკოლის სააქტო დარბაზში.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ უპრეცედენტოდ მასშტაბური ლიტერატურულ-საგანმანათლებლო პროექტი „ცოცხალი წიგნები“ 2015 წლის 14 აპრილს, „დედაენის დღეს“ დაიწყო. პროექტი, რომელშიც თავდაპირველად 75 მწერალი იყო ჩართული, 4 ეტაპად განხორციელდა და გულისხმობდა მთელი ქვეყნის მასშტაბით, საჯარო სკოლებში, ბიბლიოთეკებში, მუზეუმებში, კულტურის სახლებში სტუმრობას, მკითხველთან შეხვედრას, პოეზიის საღამოების გამართვას და დისკუსიებს ადგილობრივ მოსახლეობასთან მათთვის საინტერესო თემებზე. პროექტმა დროთა განმავლობაში უფრო მასშტაბური სახე მიიღო — ამჟამად, „ცოცხალი წიგნები“ შეხვედრებს მართავს მკითხველთან რეგიონებში, ასევე სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში, სამხედრო ნაწილებში და სკოლებში. მარჯანიშვილის თეატრთან თანამშრომლობის დაწყების შემდეგ, მკითხველი მწერლის შემოქმედებას ახალი ფორმით, მონო - სპექტაკლის სახით ეცნობა.

საქველმოქმედო ფონდი „ნატვრის ხე“ მსოფლიო ვარსკვლავების მონაწილეობით

1 მაისს 21:00 საათზე საქართველოს სახელმწიფო ოპერის თეატრში, საქველმოქმედო ფონდი „ნატვრის ხე“ და კომპანია „სოკარი“ საზოგადოებრივ მაუწყებელთან ერთად, მსოფლიო ვარსკვლავების მონაწილეობით რიგით მე-7 კონცერტს წარმოგიდგენთ.

ფონდის საპატიო სტუმრები ამჯერად იქნებიან მსოფლიო ვარსკვლავები: თანამედროვეობის უდიდესი დირიჟორი, კომპოზიტორი და პიანისტი ეციო ბოსსო, სოპრანო კარმენ ჯანატაზიო, პიანისტი ოლივერ პული, ფონდის დამფუძნებელი მსოფლიოში აღიარებული ქართველი ვარსკვლავი ნინო სურგულაძე. ოპერის სიმფონიურ ორკესტრს უდირიჟორებს მაესტრო ეციო ბოსსო, მუსიკოსი, რომელიც 2016 წელს იტალიაში ასი ათასზე მეტი გაყიდული ბილეთით ყველაზე აქტიურ და წარმატებულ შემსრულებლად აღიარეს. ლონდონში მისი ერთ-ერთი კონცერტი წლის უდიდეს მოვლენად ერთხმად აღიარა პრესამ და კრიტიკამ.

2011 წელს ეციოს დაუდგინდა უკურნებელი სენი, გვერდითი ამიოტროფული სკლეროზი, რომელიც ფატალური შედეგით სრულდება. მიუხედავად ამისა, ეციო არ ჩერდება და კიდევ უფრო მეტი ენთუზიაზმით წერს, ქმნის და გასცემს უამრავ პოზიტიურ ენერგიას და სიყვარულს; კარმენ ჯანატაზიო იტალიელი, კერძოდ ნეაპოლიტანელი, მსოფლიოში აღიარებული სოპრანო. იგი დღეს საოპერო სამყაროში ერთ-ერთი ყველაზე მოთხოვნადი მომღერალია. „დეილი ტელეგრაფმა“ კარმენი თავისი თაობის ერთ-ერთ ყველაზე ნიჭიერ სოპრანოდ დაასახელა.

კარმენი ახლახან წარსდგა რომის პაპის წინაშე ვატიკანის „ნერვის“ დარბაზში, სპეციალურ კონცერტზე, რომელიც გადაიცემოდა ტელეკომპანია „რაის“ მიერ მთელ მსოფლიოში. მისი საოპერო მიღწევებისთვის წელს კარმენი დაჯილდოვდა იტალიის პრეზიდენტისგან იტალიის „ვარსკვლავის კავალერის“ წოდებით.

ბრიტანელი პიანისტი და ვირტუოზი, ფონდის მეგობარი ოლივერ პული საქართველოში უკვე კარგად ცნობილი და საყვარელი შემსრულებელია, მან „ნატვრის ხის“ თითქმის ყველა ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა ბავშვების დასახმარებლად.

ირაკლი გოგავა: ქვეყნის განვითარებისთვის აუცილებელია სამხარეო მოწყობაზე გადასვლა

„საქართველოს განვითარების ლაბორატორიის“ დირექტორმა ირაკლი გოგავამ „რეპორტიორთან“ საუბარში თურქეთში ჩატარებული რეფერენდუმი, შესაძლო საკონსტიტუციო ცვლილებები და სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები შეაფასა.

— თქვენი აზრით, უნდა შეიცვალოს თუ არა საარჩევნო სისტემა და შერეულიდან გადავიდეს მხოლოდ პროპორციულზე?

— პირადად ჩემი და „საქართველოს განვითარების ლაბორატორიის“ პოზიცია არის ის, რომ 100%-ით პროპორციული არჩევნები საქართველოსთვის არ უნდა იყოს მისაღები, ვინაიდან ჩვენ უნდა შევაფასოთ რეალობა, სადაც პოლიტიკურ პარტიებში გაერთიანებულია საქართველოს მოსახლეობის მაქსიმუმ 10%, დანარჩენი მოსახლეობა არ არის არცერთი პოლიტიკური პარტიის წევრი და მათ ჩვენ გარკვეულწილად ვუზღუდავთ, იყოს არჩეული საკანონმდებლო ორგანოში. ვფიქრობ, რომ შერეული სისტემა, სადაც მაჟორიტარულიც არის და პროპორციულიც, აბსოლუტურად გამოხატავს იმ საჭიროებას, რომელიც ქვეყნის წინაშე დგას. ჩვენ ცალსახად დავინახეთ, რომ პოლიტიკური პარტიები ვერ ჩამოყალიბდნენ იდეოლოგიის გარშემო და ეს არის ერთი ადამიანის გარშემო გაერთიანებები. 200-ზე მეტი პოლიტიკური პარტიაა და, ფაქტობრივად, არცერთი მათგანი დროსა და სივრცეში არ წარმოადგენს ღირებულებას, მხოლოდ ლიდერებზე არიან ჩამოკიდებული. ამ რეალობიდან გამომდინარე, ჩვენი ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანია, რომ არსებობდეს მაჟორიტარული არჩევნები. ნუ დავტოვებთ ადამიანებს და განსაკუთრებით რეგიონებში იმ პირების გარეშე, ვისთანაც მიესვლებათ. თუ ქვეყანაში ნორმალური არჩევნები ჩატარდება, მაჟორიტარების ხარისხი ყოველთვის უკეთესია, ვიდრე პარტიული სიით გასულების.

მე ბევრ საარჩევნო კამპანიაში მიმიღია მონაწილეობა და შემიძლია ვთქვა, რომ მაჟორიტარი კანდიდატების არჩევა უფრო გულდასმით და გარკვეულ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით ხდებოდა. ამიტომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ მაჟორიტარული კომპონენტი არის შესანარჩუნებელი.

— შესაძლოა, რომ პრეზიდენტის არჩევის წესი შეიცვალოს და პრეზიდენტის არჩევა ირიბი წესით მოხდეს...

— ვფიქრობ, რომ იმ უფლებამოსილებებით, რაც დღევანდელ საქართველოში პრეზიდენტის ინსტიტუტს გააჩნია, პირდაპირი საყოველთაო არჩევნები არ იქნება სწორი. საქართველო არ არის მდიდარი ქვეყანა და საყოველთაო არჩევნები ძალიან ძვირი ჯდება. ეს უკვე საკმარისი არგუმენტია იმისათვის, რომ პრეზიდენტი არჩეულ იქნას პარლამენტის მიერ. საარჩევნო კოლეგიის შემოღება უნდათ, თუმცა, ვფიქრობ, რომ ახალი ველოსიპედის გამოგონება არ არის საჭირო და პრეზიდენტი უნდა აირჩიოს პარლამენტმა, რადგან სწორედ პარლამენტს აქვს საყოველთაო არჩევნებში ხალხისგან მოპოვებული მანდატი.

ასევე, ფედერალური პროკურორის დამტკიცება პარლამენტის მიერ, ჩემი აზრით, მისაღებია. ეს არის კლასიკური მოდელი, ვინაიდან ის უნდა იყოს პასუხისმგებელი არჩევითი ორგანოს წინაშე.

— როგორ ფიქრობთ, კონსტიტუციაში ქვეყნის ტერიტორიულ მოწყობასთან დაკავშირებით თუ უნდა შევიდეს რაიმე ცვლილება?

— ქვეყნის განვითარებას პირველი, რაც აფერხებს, ეს არის ქვეყნის ტერიტორიული მოწყობა. ქვეყანა არის მოწყობილი რაიონების, ე.წ. მუნიციპალიტეტების მიხედვით, რაც არის საბჭოთა მოდელი. ის რესურსები, რომელიც იხარჯება, იხარჯება არაეფექტურად. ვფიქრობ, რომ საჭიროა საქართველოს ისტორიულ, ანუ სამხარეო მოწყობაზე გადასვლა. 3000-წლიანი ისტორიის მანძილზე ბუნებრივად ჩამოყალიბდა მხარეები. ვფიქრობ, მუნიციპალური ბიუჯეტების ნაცვლად საჭიროა რეგიონალური ბიუჯეტების შემოღება. ამ შემთხვევაში თანხები უფრო ეფექტურად იქნება გამოყენებული, კონტროლის მექანიზმიც უკეთესი იქნება. ჩვენი ორგანიზაცია ემხრობა სამხარეო საკრებულოს ჩამოყალიბებას. ქვეყნის განვითარებისთვის სამხარეო მოწყობაზე გადასვლა არის აუცილებელი.

ასევე, დღეს ძალიან დასუსტებულია გუბერნატორის ინსტიტუტი და, შესაბამისად, მათი მარგი ქმედების კოეფიციენტი არის დაბალი. გარდა ამისა, სამხარეო მოწყობაზე გადასვლა და სამხარეო ბიუჯეტის და სამხარეო საკრებულოს ორგანიზება გარკვეულწილად დააჩქარებს ქვეყნის განვითარებას, მათ შორის, სამხარეო-რეგიონალური მასშტაბის ეკონომიკურ პროექტებს უფრო ეფექტურს გახდის და ამასთან, შემცირდება ცენტრალიზაციის ხარისხი. მეტი ძალაუფლება ადგილებში უნდა გადავიდეს, ცენტრი არ უნდა წყვეტდეს, ვინ სად დაინიშნოს რომელიღაც სოფელში და ა.შ.

— რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი სოხუმში ოფიციალურად იმყოფებოდა. როგორ შეაფასებთ მის ვიზიტს და თქვენი აზრით, რა მიზანს ემსახურებოდა?

— სერგეი ლავროვის ვიზიტის ოფიციალური საბაბი გახლდათ რუსეთის საელჩოს გახსნა სოხუმში. თუმცა, ვფიქრობ, რომ დროდადრო რუსეთი მსგავს პროვოკაციულ ნაბიჯებს დგამს იმის შესახსენებლად, რომ აფხაზეთის თემა არსებობს. მათ აფხაზეთისა და ცხინვალის თემა საქართველოსთან ვაჭრობისთვის სჭირდებათ. ფაქტობრივად, მზაობა არსებობს, რომ რუსეთმა აფხაზეთსა და ცხინვალზე უარი თქვას, თუ საქართველოსგან გარკვეულ საკითხებთან დაკავშირებით იქნება გარანტიები. პირველ რიგში, მათ აინტერესებთ საქართველოში უცხო ჯარების არგანლაგების გარანტია, ანუ, ე.წ. ნეიტრალიტეტი. მეორე, ეს არის ჩრდილოეთ კავკასიასთან საზღვრის დაცვა, სადაც არსებობს ტერორიზმის საფრთხე და მძლავრობს სეპარატისტული და ნაციონალისტური მოძრაობები. რა თქმა უნდა, მესამე საკითხი არის იმის გარანტია, რომ საქართველო NATO-ში არ შევა. ეს არის ის საკითხები, რომელიც რუსეთს აინტერესებს. პირადად მე, ურთიერთობა მაქვს აფხაზებთანაც და ოსებთანაც და ისინი პირად საუბრებში ამბობენ, რომ ყველაზე დიდი საფრთხე, რასაც ისინი გრძნობენ, ეს არის ის, რომ საქართველოსა და რუსეთს შორის არ მოხდეს ურთიერთობების ნორმალიზება. ეს შეიძლება იყოს ჩვენთვის რეცეპტი — რუსებთან ურთიერთობის გარკვეული ნორმალიზება საჭიროა, ჩვენი დუხჭირი ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე. რუსეთთან ურთიერთობის გარეშე ქვეყნის ეკონომიკური წარმატება, პრინციპში წარმოუდგენელია. ბევრი გზა და საშუალება ნახეს, მაგრამ რუსულ ბაზარს ვერაფრით ანაცვლებენ. მათ შორის, ჩინური ბაზარიც კი ვერ გახდა ალტერნატივა. თუმცა, საქართველო აფხაზეთის თემის იგნორირებას ჯიუტად აგრძელებს და ლავროვის ასეთი ვიზიტების შედეგად უფრო წინ იწევს ხოლმე ეს საკითხი.

მეორე საკითხი, რაც მხოლოდ ვარაუდია, არის ის, რომ სირიაში მიყენებულ ამერიკულ დარტყმაზე, სადაც რუსეთი, ფაქტობრივად, დაამცირეს, რუსეთი აუცილებლად შეეცდება, გასცეს პასუხი. რუსეთის არსენალისთვის სირიაში პასუხი არის ძალიან შეზღუდული, ფაქტობრივად, ვერაფერს გააკეთებს. ამიტომ, რუსები გასცემენ ასიმეტრიულ პასუხს და ამის საშუალება მათ აქვთ სულ რაღაც სამ ქვეყანაში. ეს არის უკრაინა, საქართველო და ავღანეთის ჩრდილოეთი ნაწილი. ეს აჩენს იმის საფრთხეს, რომ საქართველო კიდევ ერთხელ გახდეს რუსეთის სამიზნე. კარგად გვახსოვს, რომ 2008 წელს დასავლეთმა კოსოვოს დამოუკიდებლობა აღიარა და რამდენიმე თვეში რუსეთთან ომი მივიღეთ. ეს იყო სწორედ ის ასიმეტრიული პასუხი, რომელსაც რუსეთი დაჰპირდა კოსოვოს აღიარებისთვის დასავლეთს. ამის მსგავსი არ არის გამორიცხული ახლაც. ჩემთვის რთული სათქმელია, კონკრეტულად რა შეიძლება იყოს ეს და რა მოიხარშება კრემლში, მაგრამ შეიძლება იყოს დონბასის შეიარაღებული რაზმების იერიშზე გადასვლა კიევის, ხარკოვის ან მარიუპოლის მიმართულებით, დაახლოებით იგივე სცენარია აფხაზეთსა და ცხინვალთან. ნებისმიერ შემთხვევაში, თუ არ მოხდა აშშ-სა და რუსეთს შორის ურთიერთობების გარკვევა, ჩვენ ვართ ერთ-ერთი პირველი, ვინც დაზარალდება.

ესაუბრა

მარიამ სიხარულიძე

„ბრავო“ ასეულმა „ალფა“ ასეული ჩაანაცვლა

საქართველოს შეიარაღებული ძალების I ქვეითი ბრიგადის მე-12 ბატალიონის „ბრავო“ ასეულმა ავღანეთში, ნატოს ეგიდით მიმდინარე „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიის შესრულება ოფიციალურად დაიწყო. უფლებამოსილების გადაბარების ცერემონიალი „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიის შტაბის ბაზაზე - ქაბულში გაიმართა. მე-12 ბატალიონის „ბრავო“ ასეულმა, როტაციის წესით, I ქვეითი ბრიგადის მე-11 ბატალიონის „ალფა“ ასეული ჩაანაცვლა.

ღონისძიება საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნით დაიწყო. ქართულ კონტინგენტს სიტყვით ავღანეთის ისლამურ რესპუბლიკაში საქართველოს შეიარაღებული ძალების ყოფილმა სამხედრო წარმომადგენელმა, პოლკოვნიკმა მურთაზ გუჯეჯიანმა მიმართა. მან მისიის წარმატებით შესრულებისთვის „ალფა“ ასეულს მადლობა გადაუხადა, ხოლო „ბრავო“ ასეულს „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიის სრულყოფილად შესრულება უსურვა.

„მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიის საშტაბო ბაზის მეთაურმა, პოლკოვნიკმა სეტ გლედსტოუნმა ხაზი ქართველი სამხედროების პროფესიონალიზმს გაუსვა და ახლადჩასულ ქვედანაყოფს კი, მისიის შესრულებაში სრული ნდობა გამოუცხადა. „მე-11 ბატალიონის „ალფა“ ასეული სამშობლოში ბრუნდება. მათ იმ სტანდარტს გადააჭარბეს, რომელიც ექვსი თვის წინათ მათთვის დავაწესე. ისინი საქართველოში ამაყად ბრუნდებიან, რადგან მათზე დაკისრებული ამოცანები წარმატებით შეასრულეს. ქართველი სამხედროები ჩემგან დიდ პატივისცემას იმსახურებენ. მივესალმები მე-12 ბატალიონის „ბრავო“ ასეულს. ძალთა დაცვის პასუხისმგებლობასთან ერთად, მიიღეთ გამოწვევა და გააგრძელეთ იმ სტანდარტების გაუმჯობესება, რომლებიც თქვენმა წინამორბედმა ასეულებმა გვიჩვენეს. დარწმუნებული ვარ, ამოცანის შესრულების პერიოდში თქვენი ქვედანაყოფიც თქვენს სამშობლოს სიამაყის საფუძველს მისცემს“, — აღნიშნა პოლკოვნიკმა სეტ გლედსტოუნმა.

I ქვეითი ბრიგადის მე-12 ბატალიონის „ბრავო“ ასეული სამშვიდობო მისიას ექვსი თვის განმავლობაში შეასრულებს. ქართველი სამხედროების ამოცანას „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიის შტაბისა და ძალთა უსაფრთხოების დაცვა წარმოადგენს. I ქვეითი ბრიგადის მე-11 ბატალიონის „ალფა“ ასეულის პირადი შემადგენლობა, უკვე ყოფილ უფროს სამხედრო წარმომადგენლობასთან ერთად, საქართველოში უახლოეს დღეებში დაბრუნდება.

ნიკოლაი სტარიკოვი

ცილდაწამებული გენერალისიმუსი

ვიხსენებთ ერთად

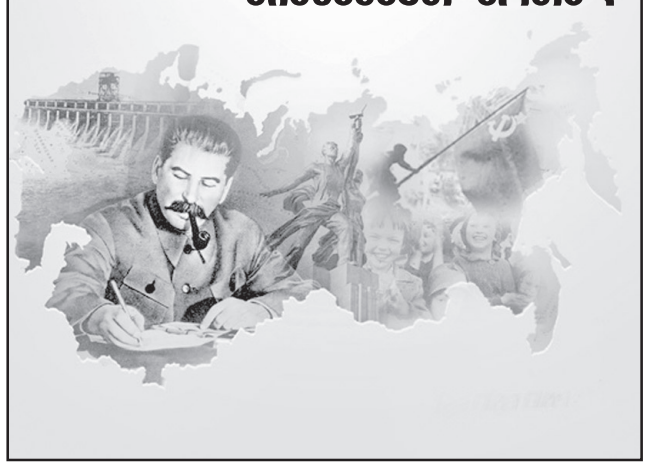

აი კიდევ ერთი ისტორია. ხდება შეუწყნარებელი რამ — მარშალი გოლოვანოვი... აგვიანებს თათბირზე სტალინთან. მოსკოვში ჩამოფრინდა დაგვიანებით. რა მოხდა? თურმე, გოლოვანოვის პირადი თვითმფრინავის მფრინავი, გვარად ვაგაპოვი წინა დღით თავისი ამხანაგის ქორწილზე წავიდა. რაც შემდეგ მოხდა, გასაგებია — დათვრა. მფრინავი ვაგაპოვი მხოლოდ დილით იპოვეს. სხვა თვითმფრინავის გაშვება ვერ გადაწყვიტეს — ეკიპაჟმა ხომ არ იცოდა აეროდრომი, სადაც დაჯდომა უნდა განახორციელოს. ასე მოახსენა მეთაურს შორეული მოქმედების ავიაციის უფროსმა. წარმოიდგინეთ თავი გოლოვანოვის ადგილზე — დაიგვიანოს სტალინთან მოხსენებაზე! პირველად მთელი ომის პერიოდში.

ჩემი გამოჩენის დროს სტალინმა, როგორც ჩვეულებრივად, შეხედა კუთხეში მდგარ საათს, ამოიღო თავისი საათი და მიჩვენა მე, შემეკითხა მხოლოდ ერთ რამეს:

— რა მოხდა?

ეტყობა, იცოდა რა ჩემი სიზუსტე და პუნქტუალობა ყველა საქმეში, თავადაც გაოცებული იყო ჩემი დაგვიანებით, მიაჩნდა, რომ მოხდა რაღაც არაჩვეულებრივი. მე მას მოკლედ მოვახსენე მომხდარის შესახებ, რომ ჯერ კიდევ არ ვიცოდი, როგორ რეაგირებას მოახდენდა ის ამაზე... უმაღლესმა ცოტა გაიარ-გამოიარა და შემეკითხა:

— რის გაკეთებას ფიქრობთ თქვენს შეფ-მფრინავთან დაკავშირებით?

ასეთ შეკითხვას, პირდაპირ რომ ვთქვა, არ ველოდი. მოვახსენე ჩემს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებისა და ამასთან დაკავშირებით ჩემს მიღებულ მითითებებზე (მისი გადაწყვეტილება იყო — მოიხსნას თანამდებობიდან და დაისაჯოს).

— მასთან ერთად დიდი ხანია, დაფრინავთ?

— ხალხინ-გოლიდან, ამხანაგო სტალინ, — ვუპასუხე.

— და ხშირად გიკეთებთ ასეთ რამეს?

— საქმეც ისაა, ამხანაგო სტალინ, ერთობლივი მუშაობის მთელი წლების განმავლობაში ეს პირველი შემთხვევაა. მე არც კი მიფიქრია როდისმე, რომ მას ასეთი რამე მოუვიდოდა.

— თქვენ მას უკვე ელაპარაკეთ?

— არა, ამხანაგო სტალინ, არ მილაპარაკია. რა ლაპარაკის შესახებ შეიძლება აქ საუბარი?!

ი. ა. ბენედიქტოვი

— ხომ არ აჩქარებულხართ თქვენს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით? ასე თუ ისე, პირველ ომში არ ხართ ერთად...

სტალინის ნათქვამმა საგონებელში ჩამაგდო. ცოტა ფიქრის შემდეგ ვუპასუხე:

— ეს სწორია, ამხანაგო სტალინ, თუმცა წესი წესია და არავის აქვს უფლება, დაარღვიოს იგი, და მით უმეტეს ისე, როგორც ეს ვაგაპოვმა გააკეთა. სასჯელიც არა აქვს მას დიდი მისი საქციელის გათვალისწინებით.

— რას იზამ, თქვენ უკეთესად იცით, — დაასკვნა უმაღლესმა და გადავიდა საკითხებზე, რისთვისაც მე ვიყავი გამოძახებული.

თუმცა საქმე ამით არ დამთავრებულა, დროდადრო სტალინი მეკითხებოდა, სად არის ახლა ვაგაპოვი, რომელიც რამდენიმე თვის შემდეგ დაბრუნებული იქნა თავის ძველ თანამდებობაზე...

უბრალოდ თქვით, რა საქმე ჰქონდა უმაღლეს მთავარსარდალ სტალინს მფრინავ ვაგაპოვთან დაკავშირებით? ხომ კითხულობდა, მსუბუქად, დაუძალებლად და დაეხმარა გოლოვანოვს, მიეღო სწორი გადაწყვეტილება. და მარშალ გოლოვანოვმაც ხომ თავისი მემუარები გამოსცა უკვე ბრეჟნევის დროს, როდესაც სტალინის ქებას და მონაგონების შეთხზვას არავითარი რეზონი აღარ ჰქონდა. სხვათა შორის, მარშლის წიგნი მის სიცოცხლეში მაინც არ გამოსულა — გამოქვეყნდა მხოლოდ რამდენიმე თავი ჟურნალში. რატომ? იმიტომ, რომ მას „სადაც საჭირო“ იყო, კარნახობდნენ, რომ არ შეეძლო სტალინს, ასე ელაპარაკა. და ეუბნებოდნენ ამას ადამიანს, ვინც ყველაფერი თავისი ყურით მოისმინა! იმას, ვინც მთელი ომის განმავლობაში ემორჩილებოდა პირადად სტალინს და მუშაობდა მასთან ხელიხელ ჩაკიდებული...

აი, რას გვიამბობდა ივან ალექსანდრეს ძე ბენედიქტოვი, რომელსაც თითქმის ორი ათეული წლის განმავლობაში ეკავა საკვანძო პოსტები ქვეყნის სოფლის მეურნეობის ხელმძღვანელობაში. 1941 წლის საშინელ ზაფხულს ის ხელმძღვანელობდა ტექნიკისა და სურსათის ევაკუაციას. ეს მოხდა 1937 წელს, დილით, როდესაც კაბინეტში შევიდა, ბენედიქტომა მაგიდაზე აღმოაჩინა ცნობა — სასწრაფო გამოძახება შინსახკომში. მივიდა. ინტელიგენტური, შესახედავად სიმპათიური გამომძიებელი ზრდილობიანად მიესალმა მას და შესთავაზა, დამჯდარიყო.

— რას იტყოდით სახკომის თანამშრომლებზე პეტროვსა და გრიგორიევზე?

— საუცხოო სპეციალისტები და პატიოსნები არიან, პარტიის, ამხანაგ სტალინის ერთგული კომუნისტები, — დაუფიქრებლად უპასუხა ბენედიქტოვმა. საქმე ხომ მის ორ ყველაზე მახლობელ მეგობარს ეხებოდა, ვისთანაც, როგორც ამბობენ, რამდენიმე ფუთი მარილი ჰქონდა ნაჭამი. აქ გამომძიებელმა შესთავაზა, გაცნობოდა დოკუმენტს. ქაღალდის რამდენიმე ფურცელზე — განცხადება სახალხო კომიტეტში ი.ა. ბენედიქტოვის **„მავნებლური საქმიანობის შესახებ, რასაც ის ეწეოდა რამდენიმე წლის განმავლობაში გერმანიის დაზვერვის დავალებით“**. ხელმოწერები იმავე „მეგობრებისა“ — პეტროვისა და გრიგორიევისა. დოკუმენტში აღწერილ ფაქტებს მართლა ჰქონდა ადგილი: გერმანიაში ჩვენი პირობებისათვის შეუსაბამო სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შეძენა, მცდარი განკარგულებები და დირექტივები, ადგილებიდან სამართლიანი საჩივრების უგულებელყოფა. ცალკეული გამონათქვამებიც კი, რომლებიც ხუმრობით იყო ხოლმე ნათქვამი ვიწრო წრეში. და აი, ახლა ეს ყველაფერი გაფორმებული იყო განცხადების სახით და იმ ადამიანების ხელმოწერით, რომლებსაც ბენედიქტოვი ყველაზე ახლო მეგობრად მიიჩნევდა, ვისაც ენდობოდა მთლიანად!

— რას იტყოდით ამ განცხადებასთან დაკავშირებით? — შეეკითხა გამომძიებელი.

— აქ გადმოცემულ ყველა ფაქტს ჰქონდა ადგილი, შეგიძლიათ, არც შეამოწმოთ, — უპასუხა ბენედიქტოვმა, — მაგრამ ეს შეცდომები მე დავუშვი უცოდინრობის, გამოცდილების უქონლობის გამო. ვეწეოდი რისკს საქმის ინტერესებისათვის, ვკისრულობდი პასუხისმგებლობას იქ, სადაც სხვები არჩევდნენ მსხდარიყვნენ გულხელდაკრეფილები. მტკიცება შეგნებულ მავნებლობაზე, გერმანიის დაზვერვასთან კავშირზე — ვეღური სიცრუეა.

— თქვენ პეტროვი და გრიგორიევი კვლავ პატიოსან კომუნისტებად მიგაჩნიათ?

— დიახ, მიმაჩნია და ვერ გამიგია, რამ აიძულა ისინი, ხელი მოეწერათ ამ სიცრუისათვის...

— ეს კარგია, რომ არ ძირავთ თქვენს მეგობრებს, — მითხრა გამომძიებელმა მცირეოდენი დუმილის შემდეგ. — ასე, სამწუხაროდ, ყველა როდი იქცევა. დამეთანხმეთ, ჩვენ, ჩეკისტები უბრალოდ ვალდებული ვართ, ყოველივე ამაზე მოვახდინოთ რეაგირება. კიდევ ერთხელ დაფიქრდით, ყველაფერი პატიოსნად გვითხარით.

ამის შემდეგ ამხანაგი ბენედიქტოვი სახლში წავიდა. მეუღლის ცრემლები, არეული გრძნობები. შემდეგ კი ზარი, სამუშაო კაბინეტში რომ გაისმა, — მეორე დღის დილით პარტიის ცენტრალურ კომიტეტში იწვევდნენ. „ყველაფერი ცხადია, — გაიფიქრა ბენედიქტოვმა, — გამრიცხავენ პარტიიდან, შემდეგ სასამართლო“. ცოლი მთელი ღამე ტიროდა. დილით კი შეკრა მისთვის მცირეოდენი ბარგი, რითაც მთხრობელი ცენტრალური კომიტეტის შენობისკენ გაემგზავრა ძველ მოედანზე.

და აი, სხდომა. ბენედიქტოვი პროსტაციაშია, ელოდება, როდის დაასახელებენ მის გვარს და დაიწყებენ მის გმობას. როგორც იქნა, დაასახელეს გვარი... სტალინი, რომელიც, ბენედიქტოვის გასაოცრად, აყენებს წინადადებას — დაინიშნოს ის სოფლის მეურნეობის სახალხო კომისრად. არავინაა წინააღმდეგი.

„რამდენიმე წუთის შემდეგ, როცა ყველა წავიდ-წამოვიდა, ჩემთან მოვიდა ვოროშილოვი: „ივან ალექსანდრეს ძევ, თქვენ თავისთან ამხანაგი სტალინი გთხოვთ“.

ვრცელ ოთახში შენიშნა პორტრეტებით კარგად ნაცნობი პოლიტბიუროს წევრების მოლოტოვის, კაგანოვიჩის, ანდრეევის სახეები.

— აი, ჩვენი ახალი სახალხო კომისარიც, — თქვა სტალინმა, როდესაც მე მასთან მივედი. — როგორაა საქმე, თანახმა ხართ მიღებული გადაწყვეტილებისა თუ წინააღმდეგი?

— არის, ამხანაგო სტალინ, და მთელი სამი მიზეზი მაქვს.

— აბა, გვითხარით!

— ჯერ ერთი, მე ძალიან ახალგაზრდა ვარ, მეორეც, ცოტას ვმუშაობ ახალ თანამდებობაზე — გამოცდილება, ცოდნა არ მყოფნის.

— ახალგაზრდობა — ნაკლოვანებაა, რომელიც გადის. ცუდია მხოლოდ, რომ მალე. ჩვენც არ გვაწყენდა ეს ნაკლოვანება, თანაც ბევრი. რას იტყვი, მოლოტოვ?

მან გაურკვევლად ჩაახველა, აუბრჭყვიალდა პენსნეს მინები.

— გამოცდილება და ცოდნა — ცხოვრებაში მოდის, — გააგრძელა სტალინმა, — სწავლის სურვილი იყო და, თქვენ კი, როგორც მეუბნებოდნენ, იგი საკმაოდ გყოფნით. სხვათა შორის, ნუ გაამაყდებით — ჩვენგან თქვენ ბევრ კოპს მიიღებთ. განეწყვეთ იმისთვის, რომ სირთულეები იქნება, სახალხო კომისარიატი მიშვებულია. მესამე?

აქ მე ვუამბე სტალინს შინსახკომში გამოძახების შესახებ. მან წარბები შეკრა, გაჩუმდა, შემდეგ კი დაკვირვებით ჩამხედა თვალებში და თქვა:

— გვიპასუხეთ პატიოსნად, როგორც კომუნისტებმა, არის რაიმე საფუძველი ყველა ამ ბრალდებისათვის?

— არანაირი, გარდა ჩემი გამოუცდელობისა და უუნარობისა.

— კეთილი, წაბრძანდით, იმუშავეთ. ჩვენ კი ამ საქმეში გავერკვევით (ი. ბენედიქტოვი. „სტალინისა და ხრუშჩოვის შესახებ“).

ქუხილმა გვერდით ჩაიარა. აი, ამასთან დაკავშირებით მოგვიანებით რა თქვა თავად ბენედიქტოვმა:

„მრავალი წლის მუშაობის პერიოდში არაერთგზის დავრწმუნებულვარ, რომ მისთვის ფორმალური ცნობები და პირადი ამბიციები ბევრს არაფერს ნიშნავდა. სტალინი, ჩვეულებრივად, საქმის ინტერესებიდან გამოდიოდა, და, თუ საჭირო იყო, არ ერიდებოდა შეეცვალა უკვე მიღებული გადაწყვეტილებები, სულაც არ ზრუნავდა იმისთვის, თუ რას ამბობენ ან ფიქრობენ ამაზე. მე, უბრალოდ, ძალიან გამიმართლა, რომ საქმე ჩემი რაღაც „მავნებლობაზე“ მისი პირადი კონტროლის ქვეშ აღმოჩნდა. იმ საკითხებში, რომლებიც შეეხებოდა მავნებლობაში ბრალდებულთა ბედისწერას, სტალინი მაშინდელ პოლიტბიუროში ლიბერალური იყო. როგორც წესი, ის ბრალდებულთა მხარეზე დგებოდა და ცდილობდა მათ გამართლებას, თუმცა, რასაკვირველია, იყო გამონაკლისებიც. ყოველივე ამის შესახებ ძალიან კარგად დაწერა თავის მემუარებში პარტიის სტალინგრადის საოლქო კომიტეტის ყოფილმა პირველმა მდივანმა ჩუიანოვმა. მეც რამდენჯერმე ვყოფილვარ მოწმე სტალინის შეტაკებისა კაგანოვიჩთან და ანდრეევთან, რომლებიც ამ საქმეში „ქორეობად“ ითვლებოდნენ. სტალინის რეპლიკების აზრი გულისხმობდა , რომ ხალხის მტრებთანაც კი უნდა იბრძოლო კანონიერების ნიადაგზე. პოლიტბიუროში ჩემი საქმით სხვა ვინმე რომ დაინტერესებულიყო, შურიანთა და არამზადათა ცილისწამებას აამოქმედებდნენ“.

სტალინი ლიბერალი — მოულოდნელია? ეს როდის იყო, რომ უცხოელებთან ნაცნობობისთვის იჭერდნენ? არის ამის სარწმუნო ფაქტებიც. სსრ კავშირის ელჩი დიდ ბრიტანეთში ივანე მაისკი ომის წლებში დიდ დახმარებას ღებულობდა ბრიტანეთის საზოგადოებრიობისაგან. უბრალო ადამიანები, რომლებიც არ იყვნენ ჩაბმული თავისი ქვეყნის პოლიტიკის მზაკვრობაში, ცდილობდნენ, დახმარებოდნენ, რითაც შეეძლოთ. ადამიანებს შორის იყვნენ ცოლ-ქმარი გრივერები. მეტად საინტერესოა მათი ისტორია. და ეს ისტორია აბსოლუტურად სარწმუნოა, ვინაიდან საბჭოთა ელჩი პირადად იცნობდა ამ ადამიანებს. ამ ოჯახის უფროსი — ინგლისელი მენავთობე ინჟინერი ბრაიან მონტეგიუ გროვერი — მეორე ხუთწლედის პერიოდში მუშაობდა გროზნოში ნავთობის სარეწებში ტექნიკური დახმარების წესით. და იქ შეუყვარდა საბჭოთა გოგონა, ადგილობრივი მეაფთიაქის ქალიშვილი. ინგლისელმა მასზე დაქორწინება მოინდომა. მაგრამ დამთავრდა მისი კონტრაქტი და ის ინგლისში დაბრუნდა. იქ ის ცდილობდა, დაევიწყებინა თავისი სიყვარული — არ გამოვიდა. მაშინ შეეცადა, მიეღო ნება უცხოეთში წასვლაზე თავისი საყვარელი ადამიანისათვის. არ გამოვიდა. სსრ კავშირში შემოსვლისთვისაც არ მისცეს ვიზები. რა უნდა ექნა? გროვერი გააკეთებს იმას, რასაც ორმოცდაათი წლის შემდეგ გააკეთებს მატიას რუსტი. ისწავლა თვითმფრინავის პილოტირება და 1938 წლის ნოემბერში არალეგალურად, სტოკჰოლმის გავლით, ჩამოფრინდა სსრ კავშირში, რომ ადგილზე შეძლებოდა, ეთხოვა საყვარელი ქალი და წაეყვანა ის თან.

ბრაიან გროვერი მეუღლესთან ერთად

თარგმნა
ზურაბ ლომიძემ

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №69-82

საქართველოს ინტერესები ამერიკა-რუსეთის დაპირისპირების ფონზე

ნატოს, აშშ-ისა და რუსეთის ბოლოდროინდელი დაძაბული ურთიერთობების ფონზე, რაც სირიაში განვითარებულ მოვლენებს მოჰყვა, ყურადღებას იპყრობს 12 აპრილს გამართული შეხვედრები: თეთრ სახლში აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ნატოს გენერალურ მდივანს უმასპინძლა, ხოლო მოსკოვში აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი რექს ტილერსონი შეხვდა რუსეთის პრეზიდენტს ვლადიმირ პუტინსა და საგარეო უწყების ხელმძღვანელს სერგეი ლავროვს. მხარეები არ მალავენ, რომ ვაშინგტონსა და მოსკოვს შორის ურთიერთობა მეტისმეტად დაძაბულია. სამაგიეროდ, ახლო წარსულში გაჩენილი ეჭვების საპირისპიროდ, უფრო მტკიცედ და იმედისმომცემად აღიქმება ნატოსა და შეერთებული შტატების სამომავლო თანამშრომლობის პერსპექტივები. როგორ გამოიყურება ეს პროცესები საქართველოს ინტერესების ჭრილში?

12 აპრილს ნატოს გენერალურ მდივანთან ერთად თეთრ სახლში გამართულ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე დონალდ ტრამპმა, მართალია, „ძალიან წარმატებული“ უწოდა სახელმწიფო მდივნის რექს ტილერსონის მიერ მოსკოვში გამართულ შეხვედრებს, აღნიშნა, რომ ეს ხელს უწყობს აშშ-ისა და მისი მოკავშირეების „უსაფრთხოების ინტერესებს“ და გამოთქვა იმედი, რომ მისი ქვეყანა და ნატო შეძლებენ დაარეგულირონ ურთიერთობები რუსეთთან, მაგრამ ითქვა ისიც, რომ რუსეთთან ურთიერთობები „ამჟამად, შესაძლოა, ყველაზე უფრო უარესი იყოს, ვიდრე ოდესმე“. არ ვიცით, ურთიერთობების დათბობის მცდელობიდან რა გამოვაო, აღნიშნა დონალდ ტრამპმა და იქვე თითქოს ერთმანეთს შეადარა რუსეთისა და შეერთებული შტატების ძალები. მან თქვა:

„პუტინი რუსეთის ლიდერია. რუსეთი ძლიერი სახელმწიფოა. ჩვენ (ამერიკა) ვართ ძალიან ძლიერი სახელმწიფო“.

ამასთან, დონალდ ტრამპმა გაახმაურა მტკიცე მესიჯი, რომ შეერთებული შტატები უკან არ დაიხევს სირიის საკითხთან მიმართებით, რომ ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი ძალიან ძლიერია და რომ შეერთებული შტატები ნატოელ პარტნიორებთან ერთად იმოქმედებს:

„მომავალ თვეებსა და წლებში მე მჭიდროდ ვიმუშავებ ყველა ჩვენს ნატოელ მოკავშირესთან, რათა გაძლიერდეს ჩვენი პარტნიორობა და მოვემზადოთ სამომავლო გამოწვევებისთვის, რომლებიც მრავლად იქნება. მათ შორის, უნდა განახლდეს ხედვა უსაფრთხოების კუთხით დღეს არსებული აქტუალური გამოწვევების მისამართით, მიგრაციისა და ტერორიზმის ჩათვლით. ჩვენ ასევე ერთობლივად უნდა ვიმუშაოთ, რათა აღმოვფხვრათ სირიაში ამჟამად არსებული კატასტროფული ვითარება“.

რექს ტილერსონთან შეხვედრის შემდეგ გავრცელდა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი ლავროვის მწირი კომენტარი. მან შეხვედრას „შინაარსიანი“, „მეტად გულახდილი“ უწოდა და დასძინა, რომ ის და ტილერსონი შეთანხდნენ საგანგებო წარმომადგენელთა დანიშვნაზე, რომლებიც მათ დაეხმარებიან ორმხრივ ურთიერთობებში წარმოშობილ გაუგებრობათა აღმოფხვრაში. თუმცა მკაცრი და არაკეთილგანწყობილი იყო განცხადებები, რომლებიც რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმირ პუტინმა გააკეთა სხვადასხვა დროს მას შემდეგ, რაც ამერიკამ 7 აპრილს სარაკეტო იერიში განახორციელა სირიის პრეზიდენტის, ბაშარ ალ ასადის დაქვემდებარებულ საავიაციო ბაზაზე. ეს ფაქტი კი, თავის მხრივ, სირიის მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ ასადის რეჟიმის მხრიდან ქიმიური იარაღის გამოყენებას მოჰყვა. პუტინმა, მაგალითად, თქვა, რომ სარაკეტო იერიში — ეს იყო აგრესია სუვერენული სახელმწიფოს — სირიის — მიმართ და აშშ-მა საერთაშორისო სამართალი გამოგონილი საბაბით დაარღვია.

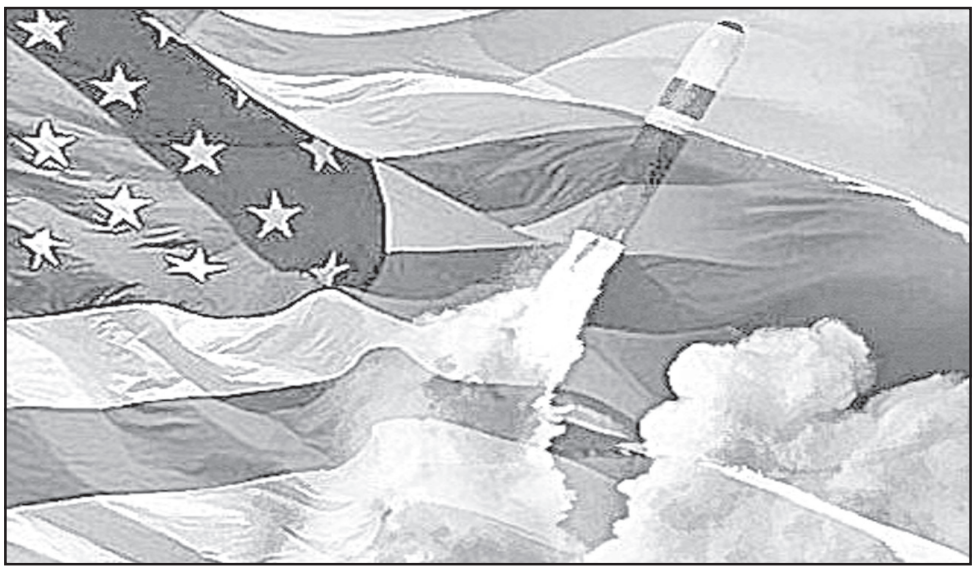

დაძაბულობა იმდენად აშკარაა, რომ ურთიერთობების დათბობა და საერთო ენის გამონახვა ნაკლებად წარმოუდგენიათ ანალიტიკოსებს, თუმცა, როგორც პოლიტოლოგმა **შორენა ლორთქიფანიძემ** უთხრა რადიო „თავისუფლებას“, ბუნებრივია, აშშ და ნატო ინარჩუნებენ რუსეთთან დიალოგის სურვილს და მცდელობას გამონახონ შეხების წერტილები, რადგან ომი არავის სურს. სხვა საკითხია, რა გამოვა ამ მცდელობიდან, თუმცა, შორენა ლორთქიფანიძის თქმით, საქართველოსთვის ყველა შემთხვევაში ხელსაყრელია მშვიდობა:

„ნატოს სტრატეგია რუსეთთან მიმართებაში ჯერ კიდევ არის თავდაცვა, შეკავება და დიალოგის რეჟიმი, მიუხედავად იმ მკაცრი განცხადებებისა, რასაც ჩვენ ბოლო პერიოდში ვისმენთ. თუ ჩვენ ვლაპარაკობთ, რომ მშვიდობა და უსაფრთხოება მსოფლიოსთვის არის მნიშვნელოვანი, ეს დიალოგისა და დისკუსიის გარეშე, უბრალოდ, შეუძლებელია... რაც უფრო გართულდება დიდ ძალებს შორის ურთიერთობა სტრატეგიულ საკითხებზე, ეს ჩვენზე პირდაპირ იმოქმედებს... ასე რომ, ნებისმიერ შემთხვევაში, საქართველო თავის პრინციპებს არ ღალატობს, მაგრამ, ამავე დროს, ჩვენთვის, როგორც პატარა ქვეყნისთვის, მნიშვნელოვანია დიალოგი დიდ ძალებს შორის, ისევ ჩვენი უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე“.

დიდ მოთამაშეებს შორის არსებულ დიდ დაძაბულობას ასევე საქართველოს ინტერესების ჭრილში განიხილავს პოლიტოლოგი **ნიკა ჩიტაძე**. ის არ იზიარებს აზრს, რომ დაპირისპირებულმა მხარეებმა მშვიდობას, შესაძლოა, გარიგების ხარჯზე მიაღწიონ და ერთგვარად გაცვალონ სირია და საქართველო. პოლიტოლოგი თავის პოზიციას რადიო „თავისუფლებასთან“ განმარტავს:

„დღევანდელ დღეს ამერიკა აცნობიერებს შავი ზღვის რეგიონში არსებულ რეალობას — იზრდება ამერიკის სამხედრო დასწრება შავი ზღვის რეგიონში, კერძოდ, რუმინეთში და ბულგარეთში. გარდა ამისა, საქართველოში იგეგმება ამერიკა-საქართველოს ერთობლივი სამხედრო მომზადების ცენტრის გახსნა... ამიტომაც მე მგონია, რომ საქართველო კვლავ დარჩება ამერიკის ინტერესების სფეროში და ამიტომაც არა მგონია, რომ რაიმე გარიგება მოხდეს... რუსეთს არ აწყობს სირიის დაკარგვა, რადგან სირია არის რუსეთის ერთადერთი პლაცდარმი ახლო აღმოსავლეთში და, ფაქტობრივად, ერთადერთი პლაცდარმი რუსეთისთვის პოსტსაბჭოთა სივრცის ფარგლებს გარეთ“.

ანალიტიკოსები მიიჩნევენ, რომ, უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ჭრილში, საქართველოსთვის ერთადერთი სწორი გზაა, შეინარჩუნოს მტკიცე დასავლური კურსი და კიდევ უფრო განამტკიცოს ურთიერთობები ნატოსა და მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორთან — ამერიკის შეერთებულ შტატებთან.

„RFE//RL“ (აშშ)

სტიქია ოზურგეთში, აჭარასა და სამეგრელოში

„გურიის მოამბე“ ძლიერი ქარის შედეგად რეგიონში არსებული მდგომარეობის შესახებ ფოტომასალას აქვეყნებს. ძლიერმა ქარმა გურიის რეგიონის ოთხივე მუნიციპალიტეტი მნიშვნელოვნად დააზარალა. სტიქიამ ქალაქში მაღალსართულიან საცხოვრებელ და კერძო სახლებს სახურავები გადახადა. ასევე მძიმე მდგომარეობაა სოფლებში. წინასწარი ინფორმაციით, ზარალი მილიონნახევარს ლარს აჭარბებს.

* * *

23 აპრილს ძლიერმა ქარმა სამეგრელოში 12 მრავალსართულიან კორპუსს და ათობით კერძო საცხოვრებელ სახლს სახურავი გადახადა. სახურავები დაზიანებულია საჯარო სკოლებში, საბავშვო ბაღებსა და ადმინისტრაციულ შენობებზე. სტიქიამ მრავალწლიანი ხეები მოგლიჯა წალენჯიხის, ზუგდიდის, ჩხოროწყუს, აბაშის, ხობის და სენაკის მუნიციპალიტეტებში. ძლიერი ქარმა დააზიანა ელექტროგადამცემი ხაზები და ბოძები.

სტიქიის გამო შეიქმნა საგანგებო შტაბი, რომელსაც სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორი ხელმძღვანელობს. პრობლემურ ადგილზე დროულად იყვნენ მობილიზებული როგორც მუნიციპალიტეტის, ისე საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის თანამშრომლები.

დაზიანებული სახლების დროებითი გადახურვა მოხდა. დაზიანებული კორპუსების აღდგენითი სამუშაოები კი დღეიდან დაიწყება. დროულად მოხდა გზების დაზიანებული ხეებისგან მოსუფთავებაც, წაქცეული ხეები მოიჭრა ეზოებსა და სკვერებში.

ელექტროენერგიის მიწოდება ყველა რაიონულ ცენტრში აღდგენილია, ელექტროენერგიის გარეშე მხოლოდ ზუგდიდის და წალენჯიხის რამდენიმე სოფელი რჩება, დაზიანებულ კერებზე სამუშაოები „ენერგო პრო ჯორჯიამ“ დილიდან დაიწყო და ელმომარაგება ყველა აბონენტს უკვე აღუდგა.

ქარის შედეგად დაზიანდა სამი საჯარო სკოლის სახურავი წალენჯიხის, ჩხოროწყუსა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში. სამივე სკოლაში სასწავლო პროცესი არ შეფერხებულა და გადახურვის სამუშაოები დღესვე დაიწყება. ქარის შედეგად ნაწილობრივ დაზიანდა ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტში 3 საბავშვო ბაღი, სადაც დროებითი გადახურვა მოხდა და სასწავლო პროცესი არ შეფერხებულა.

ქარმა განსაკუთრებული ზიანი მიაყენა წალენჯიხის მუნიციპალიტეტს, სადაც დაზიანდა 12 მრავალბინიანი კორპუსის სახურავი და ნაწილობრივ დააზიანა 70-მდე კერძო საცხოვრებელი სახლის სახურავი. მრავალბინიანი კორპუსების სახურავები დაზიანდა ჯვარში, წალენჯიხაში, ფოცხოეწერსა და ზღვაიას დასახლებაში.

ძლიერმა ქარმა კერძო სახლების სახურავები ნაწილობრივ დააზიანა ზუგდიდისა და ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტებშიც. ყველა პრობლემურ მუნიციპალიტეტებში მუშაობს ზარალის დამთვლელი კომისია.

* * *

ძლიერმა ქარმა აჭარაში ათობით საცხოვრებელ სახლს სახურავი გადახადა. სახურავები დაზიანდა რამდენიმე საჯარო სკოლის შენობაზეც. ადგილზე დროულად იყვნენ მობილიზებული როგორც მუნიციპალიტეტის, ისე განათლების სამინისტროს წარმომადგენლები, რომელთა ძალისხმევით მოხერხდა საჯარო სკოლების დროებითი გადახურვა და დაზარალებული მოსახლეობის უსაფრთხო ადგილზე გაყვანა.

ქალაქის ტერიტორიაზე მიყენებული ზარალის შესწავლა დღეიდან დაიწყება. თუმცა ამ დროისათვის ათამდე სახლი, რომელსაც ქარმა სახურავი გადახადა, დროებით გადაიხურა. ბათუმის ერთ-ერთი მოსაცდელზე მინები ჩაიმსხვრა. დაფიქსირდა ასევე მრავალწლოვანი ხის წაქცევა, რომელიც ბუნებრივი აირის მილს დაეცა. პრობლემურ უბნებში სალიკვიდაციო სამუშაოები დაწყებულია. ათეულობით ზარი შევიდა საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოში.

ქარმა განსაკუთრებული ზიანი მიაყენა ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტს, სადაც სახურავების დაზიანების 20-ზე მეტი შემთხვევა დაფიქსირდა.

სტიქიასთან ბრძოლის საგანგებო შტაბი შეიკრიბა ქობულეთის გამგეობაში. მთელი დღის მანძილზე მობილიზებული იყო სამაშველო ბრიგადები და მობილური ჯგუფები. ბოლო მონაცემებით დაზიანებულია 50-მდე მრავალბინიანი და საცხოვრებელი სახლის სახურავი, ასევე დაზიანდა ელექტროგადამცემი ხაზები, რის გამოც ელექტროენერგია 2000-მდე აბონენტს არ მიეწოდება. მიმდინარეობს აღდგენითი სამუშაოები.

ძლიერი ქარის შედეგად, შუახევში, სოფელ სხეფსა და ჩანჩხალოში, საცხოვრებელი სახლები დაზიანდა, ხოლო სოფელ ლაკლაკეთში დაზიანდა სკოლის სახურავი. შედარებით ნაკლები ზიანი მოუტანა ქარმა ხულოსა და შუახევის მუნიციპალიტეტებს.

კომუნისტური ექსპერიმენტის კრახი

დაიწყება თუ არა ატომური ომი რუსეთის საზღვრებთან?

დაძაბულობამ კორეის ნახევარკუნძულის ირგვლივ ოდნავ იკლო, თუმცა იკლო მხოლოდ ტაქტიკური და არა სტრატეგიული თვალსაზრისით. დონალდ ტრამპმა პირველად დაიხია უკან და არ შეასრულა მუქარა, რომ თუ ფხენიანი განახორციელებდა სარაკეტო ტესტს, ანუ საცდელად გაუშვებდა რაკეტას, რომელსაც თეორიულად შეუძლია მიაღწიოს იაპონიას (თანაც ბირთვული ქობინით), მაშინ ამერიკული სამხედრო დაჯგუფება „ტომაჰავკის“ რაკეტებს გამოიყენებდა ჩრდილო კორეის ატომური და სარაკეტო ინფრასტრუქტურის გასანადგურებლად.

კიმ ჩენ ინის მარაზმატული რეჟიმი, ამ შემთხვევაში საკმაოდ ეშმაკურად მოიქცა: რაკეტა კი გამოსცადეს, თუმცა აფრენისთანავე აფეთქდა და ბევრი დასავლელი დამკვირვებელი გამოთქვამს არც თუ უსაფუძვლო მოსაზრებას, რომ ჩრდილო კორეელებმა ეს სპეციალურად გააკეთეს, ანუ თავად ააფეთქეს რაკეტა აფრენისთანავე (ტექნიკურად ეს სრულიად შესაძლებელია), რათა ერთი მხრივ, სახე შეენარჩუნებინათ თავად, ანუ ეჩვენებინათ, რომ არ შეუშინდნენ ზესახელმწიფოს მუქარას, ხოლო, მეორე მხრივ, პრეზიდენტ ტრამპისთვისაც მიეცათ საშუალება, „აეხსნა“ ამერიკული საზოგადოებისთვის, რატომ არ შეასრულა ულტიმატუმი და რატომ არ დაარტყა ჩრდილო კორეას: „კი გამოსცადეს რაკეტა, მაგრამ სტარტზევე აფეთქდა“.

ეს ტაქტიკური თამაშები იმას ნიშნავს, რომ დონალდ ტრამპს ჩრდილო კორეელები უფრთხიან! თანაც ძალიან უფრთხიან, რაკი სირიის ამასწინანდელი დაბომბვით და ავღანეთში „დედა-ბომბის“ გამოყენებით დაამტკიცა: შეუძლია იმოქმედოს უკანმოუხედავად, თუკი უკანდასახევ გზას არ დაუტოვებენ. ფხენიანის სრულყოფილი სარაკეტო ტესტი ან, მით უარეს, ბირთვული იარაღის მორიგი გამოცდა სწორედ ამგვარ სიტუაციას შექმნიდა.

იმავდროულად, ჩრდილო კორეის წარმომადგენელი გაეროში პრესკონფერენციაზე აცხადებს, რომ ატომური ომი „ნებისმიერ მომენტში შეიძლება დაიწყოს“, ანუ, პირველად მეორე მსოფლიო ომის, — იაპონური ჰიროსიმასა და ნაგასაკის დაბომბვის შემდეგ, — უკვე აღარავის ეჩვენება გადაჭარბებად ან „შავ ფანტასტიკად“ ბირთვული იარაღის გამოყენება ასეულობით ათასი ადამიანის ერთდროულად გასანადგურებლად.

ჩრდილო კორეის რეჟიმი, რომელიც თითქოს ორუელის საზარელი რომანის (1984) ილუსტრაციად შეიქმნა, თავხედურად აშანტაჟებს მეზობლებს და მთელს მსოფლიოს, რაკი მოსკოვისა და პეკინის ფარული თუ აშკარა დახმარებით მოახერხა ბირთვული იარაღის შექმნა.

ბუნებრივია, თუ საქმე საქმეზე მიდგა, ეს რეჟიმი და მისი სამხედრო მანქანა, ამერიკულ არმიასა და ფლოტს „ლუკმად არ ეყოფა“, მაგრამ პრობლემა მილიონობით ადამიანის მსხვერპლია: ჩრდილო და სამხრეთ კორეის საზღვართან ფხენიანის რეჟიმს მილიონიანი სამხედრო დაჯგუფება ჰყავს კონცენტრირებული, საზღვრის ახლოს მდებარე სამხრეთ კორეის დედაქალაქი სეული პირდაპირი დარტყმის ობიექტია: ომის შემთხვევაში, ჩრდილო კორეის 10 000 საარტილერიო დანადგარი (მათ შორის, შორსმსროლელი ქვემეხები და ზალპური ცეცხლის სისტემები) მას უბრალოდ აღგვის პირისაგან მიწისა. და თუ რაკეტების წინააღმდეგ კიდევ არსებობს „ანტირაკეტები“ და შესაძლებელია მათი ჰაერშივე ჩამოგდება, საარტილერიო ჭურვების საწინააღმდეგო ტექნოლოგია არ არსებობს: შესაძლებელია მხოლოდ იმ ადგილების განადგურება, საიდანაც მოხდება სეულის დაბომბვა, მაგრამ კორეელმა კომუნისტებმა ეს საარტილერიო სისტემები მიწაში ჩაფლეს, ანუ სპეციალური შახტებიდან აპირებენ სროლას; ამ შახტების აღმოჩენას, მერე მოსპობას 1 საათი ხომ მაინც დასჭირდება? ამ ხნის განმავლობაში კი, სეულის ადგილას ცეცხლოვანი ზღვა გაჩნდება; წარსულს ჩაბარდება „სამსუნგი“, ასევე შესანიშნავი მანქანათგემთმშენებლობა, რითაც ასე ამაყობდნენ კორეელები.

და ეს ყოველივე ე.წ. ჩუჩხეს“, ანუ „კორეული კომუნიზმის“ აბსოლუტურად წარუმატებელი, ამაზრზენი ექსპერიმენტისა და მისი ფანატიკური რეჟიმის გამო: ამაზე მკაფიო და ნათელი ილუსტრაცია, თუ რამდენად წარუმატებელი იყო, ზოგადად, კომუნისტური ექსპერიმენტი მსოფლიოში, ძნელად წარმოსადგენია: ერთი მხრივ, აყვავებული, გაცისკროვნებული, მაღალტექნოლოგიური, ინტერნეტიზებული, უმდიდრესი სამხრეთ კორეა, რომელიც ბევრ ევროპულ ქყვეყანას უსწრებს არა მხოლოდ ცხოვრების დონით, არამედ ინოვაციურობითა და კრეატიული ინდუსტრიით, ხოლო მეორე მხრივ, იქვე, საზღვრის გადაღმა, განუვითარებელი, მშიერი, გაუბედურებული ჩრდილო კორეა, რომლის ერთადერთი რესურსი „საზარბაზნე ხორცი“ და უთვალავი საბჭოთა-რუსული თუ ჩინური წარმოების იარაღია.

უნდა ითქვას, რომ ტაქტიკური უკანდახევის მიუხედავად, დონალდ ტრამპმა ძალიან მნიშვნელოვანი დიპლომატიური გამარჯვება მოიპოვა: ჩინეთმაც კი (კორეელ კომუნისტთა მთავარმა იმედმა) ფხენიანს, ფაქტობრივად, ულტიმატუმი წაუყენა: შეწყვიტოს ატომური იარაღის წარმოება და გამოცდა, აგრეთვე სამხრეთ კორეის დაშანტაჟება. წინააღმდეგ შემთხვევაში, პეკინი აღარ მიაწვდის კიმ ჩენ ინის რეჟიმს (ელემენტარულად) საჭმელს და შეწყვეტს ქვანახშირის შესყიდვას, რაც ჩრდილო კორეის ერთადერთი საექსპორტო პროდუქტია.

ბუნებრივია, ჩინელი კომუნისტები კორეელ „კოლეგებს“ ზურგში დანას არ ჩასცემდნენ, თეთრ სახლში რომ კვლავ ბარაქ ობამა იყოს. მაგრამ ტრამპმა პეკინს არაორაზროვნად მიანიშნა: თუ ჭკვიანად არ იქნებით, ამერიკული და ევროპული ბაზარი თქვენი პროდუქციისთვის ჩაიკეტება და ჩინურ „ეკონომიკურ სასწაულსაც“ ბოლო მოეღება: დასავლური ბაზრების გარეშე ყბადაღებული „ჩინური ეკონომიკა“ სულ იოლად და მალე „ჩამოგორდება“ იქ, სადაც იმყოფებოდა დენ სიაო პინამდე, ანუ დაახლოებით ჩრდილო კორეულ დონეზე.

იმავე მიზეზით, არც მოსკოვი ჩქარობს „კიმთა“ პირსისხლიანი რეჟიმის ღია და აქტიურ მხარდაჭერას; არადა, რუსეთი უშუალოდ ესაზღვრება ჩრდილო კორეას და, მასშტაბური ომის შემთხვევაში, ეს ცეცხლოვანი ქარბორბალა აუცილებლად შეეხება. თუნდაც იმიტომ, რომ მილიონობით ლტოლვილი მიაწყდება რუსეთის საზღვრებს.

როგორც ჩანს, ტრამპმა და მისმა გენერალიტეტმა, რომელიც სულ „ცოფიანი ძაღლებისგან“ შედგება (ეს ზედსახელი აქვს თავდაცვის მინისტრ ჯეიმს მეტისს და არც ეროვნული უშიშროების საკითხებში მრჩეველი ჰერბერტ მაკმასტერია „მტრედი“) ხანგრძლივი „ალყის“ ტაქტიკა აირჩია: კორეის ნახევარკუნძულთან რჩება უძლიერესი სამხედრო-საზღვაო დაჯგუფება. იგი აღჭურვილია 2 000-მდე „ტომაჰავკის“ რაკეტით. მათ შორის, რასაკვირველია, ატომური იარაღი-თაც — იმ შემთხვევისთვის, თუ „კიმები“ ბირთვულ ბომბს გამოიყენებენ სამხრეთ კორეის წინააღმდეგ.

პარალელურად გაგრძელდება დიპლომატიური ზეწოლა პეკინზე და მოსკოვზე, რათა საბოლოოდ შეწყვიტონ დედამიწაზე უკანასკნელი „კლასიკური“ კომუნისტური რეჟიმის მხარდაჭერა. და თუ ტრამპი ამ საშინელი, ტირანული რეჟიმის „მოხრჩობას“, ანუ კორეის გაერთიანებას შეძლებს, ეს მთელი კაცობრიობის წინაშე მისი უდიდესი დამსახურება და ღვაწლი იქნება.

ნიკა იმნაიშვილი

გუდაური-კობის მონაკვეთზე ზვავსაშიშროება მოიხსნა

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ინფორმაციით, მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზაზე ავტოტრანსპორტის მოძრაობა თავისუფალია. გუდაური (ფოსტა)-კობის მონაკვეთზე ავტოტრანსპორტის მოძრაობა განხორციელდეს გაუჩერებლად გავლის რეჟიმში, მხოლოდ ზვავდამცავი გვირაბების გავლით. მისაბმელიანი, ნახევრადმისაბმელიანი ავტოტრანსპორტის და 30 ადგილზე მეტი ტევადობის ავტობუსების მოძრაობა გვირაბებში განხორციელდეს ცალმხრივად.

ამავე გზის კმ134-კმ135 (დარიალის ხეობა) მონაკვეთზე ავტოტრანსპორტის მიმოსვლისას იკრძალება მათი გაჩერება. აღნიშნული რეჟიმით მოძრაობა განხორციელდეს საპატრულო პოლიციის უშუალო ზედამხედველობით და კოორდინაციით.

გაზაფხულის ქუჩაზე კაპიტალური შეკეთების სამუშაოები მიმდინარეობს

საბურთალოს რაიონში, გაზაფხულის ქუჩაზე გზის კაპიტალური შეკეთების სამუშაოები მიმდინარეობს. სამუშაოებს ადგილზე თბილისის მერის მოადგილე გიგა ნიკოლეიშვილი და საბურთალოს რაიონის გამგებელი ბექა მიქაუტაძე გაეცნენ.

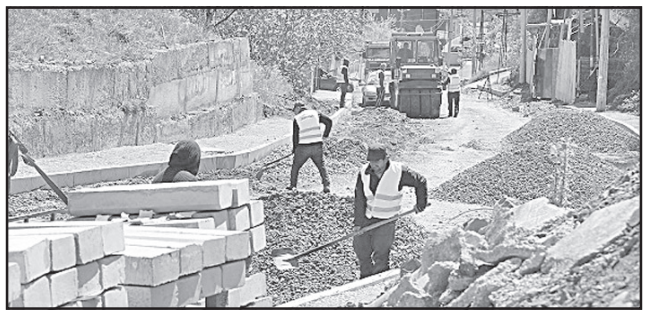

გაზაფხულის ქუჩაზე, 5000 კვადრატულ მეტრზე, დაიგება ასფალტის ახალი საფარი და მოეწყობა ბორდიურები. გარდა ამისა, აღნიშნულ მისამართზე კაპიტალურად შეკეთდება 5 საცხოვრებელი კორპუსის შიდა ეზოც. ეზოებში, 2100 მეტრზე დაიგება ასფალტის ახალი საფარი. გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გამგეობის დაკვეთით კომპანია „ჯეუ გრუპი“ ახორციელებს.

რიკოთის უღელტეხილის ახალი გზის პროექტირება

რიკოთის უღელტეხილზე, ხევი-უბისა-შორაპანი-არგვეთის მონაკვეთის 42 კმ სიგრძის 4-ზოლიანი გზის მშენებლობის პროექტირება იწყება, რომელიც 90-მდე ხიდსა და 40-მდე გვირაბის მშენებლობას გულისხმობს.

ამ დროისათვის 11 კმ-იან მონაკვეთზე (ჩუმათელეთი-ხევი) საპროექტო სამუშაოები უკვე დაწყებულია.

აღნიშნულ მონაკვეთზე ავტობანის სამშენებლო სამუშაოები უკვე მომავალი წლიდან დაიწყება.

ინფრასტრუქტურის სამინისტრომ ვიდეოგრაფიკა გამოქვეყნა, სადაც ჩანს, თუ სად გაივლის პროექტით განსაზღვრული გზა.

მთავრობის ინფორმაციით, პროექტის განხორციელება რამდენიმე ასეული მილიონი დოლარი დაჯდება.

თბილისში ყავის საწარმო გაიხსნა

24 აპრილს, 11.45 საათზე, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი გიორგი გახარია, მინისტრის მოადგილე გიორგი ჩერქეზიშვილი და სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ ხელმძღვანელი მარიანა მორგოშია პროგრამა „აწარმოე საქართველოს“ ფარგლებში გახსნილ ყავის ახალ საწარმოს ესტუმრებიან და მის საქმიანობას ადგილზე გაეცნობიან (მის. თბილისი, აგრარული უნივერსიტეტის მიმდებარე ტერიტორია, მუხათგვერდის ქუჩა).

შპს „ბბ კომპანი“-მ პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფინანსური დაინფრასტრუქტურული მხარდაჭერის კომპონენტებით ისარგებლა (სესხი მოცულობა — USD 1.000.000; სააგენტოს თანადაფინანსება — USD 198.000) და თბილისში ყავის საწარმო შექმნა, სადაც დაფქული დაფასოებული ყავა „მონდო“ იწარმოება. ინვესტიციის ჯამური მოცულობა 4.320.000 ლარს შეადგენს, ახალ საწარმოში 15 ადამიანი დასაქმდება.

ჭადრაკი

ნანამ რიგაში ევროპა დაიპყრო

ლატვიის დედაქალაქ რიგაში დამთავრდა მოჭადრაკე ქალთა ევროპის ინდივიდუალური ჩემპიონატი. თერთმეტი შესაძლებლობიდან 8.5 ქულით კონტინენტის ჩემპიონობა ქართველმა დიდოსტატმა ნანა ძაგნიძემ მოიპოვა. ქართველ მოჭადრაკე მანდილოსანთაგან ის პირველია, ვინც ეს ტიტული მოიხვეჭა.

ჩემპიონატში, რომლის საპრიზო ფონდი იყო 70.000 ევრო (პირველი პრიზი – 12.000 ევრო), 33 ქვეყნის 144 წარმომადგენელი (მათ შორის – 8 ქართველი) მონაწილეობდა. ძაგნიძე ასპარეზობის პირველი დღიდან დაწინაურდა და ფინიშამდე ლიდერის სადავეები ხელიდან არ გაუშვია. ბოლოსწინა ტურში ნანამ პოლონელი მონიკა სოჩკო დაამარცხა და 8 ქულით ერთპიროვნულად გავიდა წინ. ტიტულის ბედი მე-11 ტურს უნდა გადაეწყვიტა: უახლოესმა მდევარმა, რუსმა ალექსანდრა გორიაჩკინამ თეთრი ფიგურებით ელიზაბეტ პეტცთან (გერმანია) დაზავება არჩია, რითაც ვერცხლის მედალი გაინაღდა. ძაგნიძე და მსოფლიოს ექსვიცეჩემპიონი ნატალია პოგონინაც (რუსეთი) 37-ე სვლაზე მშვიდობიანად დაშორდნენ ერთმანეთს და ქართველი დიდოსტატიც სხვებისთვის მიუწვდომელი აღმოჩნდა. 8 ქულით, მაგრამ უარესი დამატებითი მაჩვენებლებით, მესამე ადგილზე რუსი ალისა გალიამოვა გავიდა.

ქართველ მოჭადრაკეთა საბოლოო შედეგები ასეთია: 1. ნანა ძაგნიძე (8.5 ქულა), 10. ბელა ხოტენაშვილი (7.5), 18. ლელა ჯავახიშვილი (7). 29. მერი არაბიძე (6.5), 40. სალომე მელია (6.5), 45. სოფიო გვეტაძე (6.5), 49. ნინო ბაციაშვილი (6), 73. ნინო ხომერიკი (5.5). საქართველოს ჩემპიონმა, ტურნირზე მე-17 ნომრად განთესილმა ბელა ხოტენაშვილმა მე-10 ადგილით 14 საუკეთესო მოჭადრაკესთან ერთად მსოფლიო ჩემპიონატში თამაშის უფლება მოიპოვა.

შეგახსენებთ, რომ ევროპის ქალთა ინდივიდუალურ ჩემპიონატებში, რომლებსაც 2000 წელს ბათუმში ჩაეყარა საფუძველი, ქართველებმა აქამდე 2 ვერცხლის და 3 ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურეს: მეორე ადგილებზე გავიდნენ სალომე მელია (2013) და ნინო ბაციაშვილი (2015), ხოლო მაია ჩიბურდანიძე (2000), ქეთევან არახამია-გრანტი (2001) და სალომე მელია (2014) მესამე ადგილებს დასჯერდნენ.

ლაშა დიდია

სურათზე: მარცხნიდან – ნანა ძაგნიძე, ალისა გალიამოვა და ალექსანდრა გორიაჩკინა.

ჟიუდო

მეცხრედ – ცაზე

ისევ ქართულ-რუსული ფინალი და ჩვენი ჩრდილოელი მეზობლები, ეს უკვე მერამდენედ, კუდამოძუებული ტოვებენ ტატამს – ვარშავის სარბიელი ჩვენი ძიუდოისტებისთვის იღბლიანი გამოდგა და ისინი ევროპის გუნდური პირველობის კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე მეცხრედ ავიდნენ.

დიახ, საქართველოს და რუსეთის ნაკრები გუნდების შეხვედრით დასრულდა ძიუდოისტთა კონტინენტის პირველობა და ის ჩვენი ქვეყნის ეროვნული ჰიმნით დაგვირგვინდა. „ჯვაროსნებმა“ პირველ წრეში იტალია დაამარცხეს – 4:1, შემდეგ ასეთივე ანგარიშით სერბეთი ჩამოიშორეს გზიდან, ნახევარფინალში უკრაინას 3:2 მოუგეს და გადამწყვეტ პაექრობაში რუსებს დაუპირისპირდნენ. 66 კილოში ვაჟა მარგველაშვილმა ანზაურ არდანოვს იპონით აჯობა. მომდევნო ორ ორთაბრძოლაში მეტოქემ იყოჩაღა: 73 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ოლიმპიური ჩემპიონი ლაშა შავდათუაშვილი უალი კურჟევთან დამარცხდა, ზებედა რეხვიაშვილი (81 კგ) სტანისლავ სემიონოვს ვერ გაუმკლავდა დამატებით დროში და ჩრდილოელი მეზობლები 2:1 დაწინაურდნენ. დარჩენილ ორ შეხვედრაში მათ მიზნის მისაღწევად ქულაღა აკლდათ, მაგრამ იმ ქულას ხომ მოპოვება უნდოდა, მით უმეტეს, რომ საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელი, ოლიმპიური ჩემპიონი ირაკლი ცირეკიძე და მისი შეგირდები სხვაგვარად ფიქრობდნენ: 90 კილოში ბექა ღვინიაშვილმა მაგომედ მაგომედოვი ვაზარიზე დააგდო, შებოჭა და წონაწორობა აღადგინა – 2:2. საქართველოს გამარჯვების ქულა გურამ თუშიშვილმა მოუტანა – საფირმო კისრულით რენატ საიდოვი ტატამს გააკრა ბეჭებით – 3:2. ეროვნული ნაკრების დებიუტანტი თუშიშვილი ამ ჩემპიონატის კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე მეორედ ავიდა. პირველი ოქროს მედალი მან მძიმეწონოსანთა პაექრობაში დაიმსახურა.

22 წლის ქართველმა ძიუდოისტმა პოლონურ ტატამზე მასპინძელ კამილ გრაბოვსკის 42 წამში მოუგო, ევროპის 2-გზის, მსოფლიოსა და ოლიმპიურ ჩემპიონ ლუკაშ კრპალეკის (ჩეხეთი) დასამარცხებლად 47 წამი ეყო, ხოლო ნახევარფინალში 23-წლამდელთა შორის ევროპის ჩემპიონი (2012), ჰოლანდიელი როი მეიერი წუთსა და 25 წამში ჩამოიშორა გზიდან.

ამავე წონაში გადამწყვეტი პაექრობისკენ გაიკაფა გზა ადამ ოქრუაშვილმა, რომელმაც ჯერ ლიტველი მარიუს პასკევიჩიუსი დაამარცხა, მერე უკრაინელი იაკივ ხამო და პოლონელი მაციეჟ სარნაცკი დაჯაბნა. დამოუკიდებელი საქართველოს ძიუდოს ისტორიაში პირველად ევროპის ჩემპიონატზე ქართული ფინალი გაიმართა. მეოთხე წუთზე თუშიშვილმა თანაგუნდელ ოქრუაშვილს ჯერ ვაზარი აართვა, რასაც ხელზე მტკივნეული ილეთი მიაყოლა და ვადამდე გაიმარჯვა. ოქრუაშვილს ვერცხლის მედალი ერგო. ჭაბუკებში, ახალგაზრდებსა და 23-წლამდელთა შორის ევროპისა და მსოფლიოს მრავალგზის ჩემპიონმა ბექა ღვინიაშვილმა (90 კგ) ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა. 100 კილოში მე-7 ადგილს დასჯერდა ევროპის სამგზის ჩემპიონი ვარლამ ლიპარტელიანი, ლუხუმ ჩხვიმიანი, ამირან პაპინაშვილი (ორივე-60 კგ) და ზებედა რეხვიაშვილი (81) კი მეხუთე ადგილებზე გავიდნენ.

ლეძსო ცინცაძე

კრივი

შუალედური ბრიუმფი

37 წლის ავთანდილ ხურციძემ ამ დღეებში ინგლისის ქალაქ ლესტერის რინგზე პროფესიული კრივის საშუალო წონაში 37-ე ბრძოლა გამართა და WBO-ს ვერსიით დროებითი ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა.

მან ბრიტანელი მეტოქე ტომი ლენგფორდი მეხუთე რაუნდში ნოკაუტში ჩააგდო და ასეთი პირადი მონაგარი დაუგროვდა: 33 გამარჯვება, 2-2 ფრე და მარცხი.

ჩვენი თანამემამულე აღნიშნული წარმატების შემდეგ ვალდებულია WBO-ს სრულფასოვან ჩემპიონ ჯო სონდერსს შეხვდეს.

კობა კობახიძე

ფარიკაობა

რაპირით გაკაფული გზა

მინსკში დაწყებულ 23-წლამდელ მოფარიკავეთა ევროპის ჩემპიონატის პირველ დღეს საქართველოს ნაკრებიდან წარმატებით იასპარეზა ლუკა ღაღანიძემ, რომელმაც რაპირით ასპარეზობისას ჯგუფში ზედიზედ აჯობა ფაბიან ბრაუნს (გერმანია, 5:2), მაქსიმილიან ეტელტის (ავსტრია, 5:1), არტურ ცევანს (ბელარუსი, 5:4), დამიანო როსატელის (იტალია, 5:4), კრისტოფერ გვინეს (ირლანდია, 5:0), ტამაშ ბაკოს (უნგრეთი, 5:1), პლეი ოფში პეტარ ფილესი (ხორვატეთი, 15:6), ბართოშ სეგიელსკი (პოლონეთი, 15:11) და დმიტრი ტროფიმოვი (რუსეთი, 15:14) დაამარცხა, ნახევარფინალი კი კირილ ბოროდაჩოვთან (რუსეთი) წააგო - 12:15 და ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში ეს რაპირით მოფარიკავეთა საუკეთესო შედეგია. პირველ ადგილზე ჩეხი ალექსანდრ ჩოუპენიტჩი გავიდა, ვერცხლის მედალი ბოროდაჩოვს ხვდა, ხოლო მეორე ბრინჯაოს ჯილდო ფრანგ ალექსანდრ სიდოს ერგო.

თამაზ პატარიძე

„ელ კლასიკოს“ შემდეგ

პიკე: „რეალი“ სხვანაირ მსაჯობას შეეჩვია

ჟერარ პიკე არ ჩერდება – კატალონიის „ბარსელონას“ უკანასკნელის განცხადებით, სერხიო რამოსის გაძევება სამართლიანი იყო და, უბრალოდ, „რეალი“ ასეთ მსაჯობას არაა შეჩვეული. ამის შესახებ სტუმართა მცველმა Marca-ს განუცხადა.

„ის იმსახურებდა გაძევებას, რადგან ორივე ფეხით არღვევდა თამაშის წესს. ფაქტი ისაა, რომ ისინი სხვანაირ მსაჯობას არიან მიჩვეულნი“, – თქვა პიკემ.

„რეალისა“ და „ბარსელონას“ შეხვედრა კატალონიელებმა 3:2 მოიგეს, ხოლო სერხიო რამოსი მოედნიდან 77-ე წუთზე ლიონელ მესისთან უხეშობის გამო გააძევეს.

სხვათა შორის, გადამწყვეტი ბურთი სწორედ არგენტინელმა გაიტანა ბოლო წამებზე. ეს მისი მე–500(!) გოლია ესპანურ კარიერაში.

გიორგი ზოთაძე

სუმო

მასპინძელთა 16 ჯილდო

თბილისის ძიუდოს აკადემიის დარბაზში ორ დღეს გრძელდებოდა სუმოისტთა ევროპის ჩემპიონატი. მედლები სამ ასაკში (უფროსები, 23 და 21-წლამდელები) გათამაშდა. მასპინძლებმა 3 ოქროს, ამდენივე ვერცხლისა და 10 ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს.

21-წლამდელებში პირველ ადგილებზე გავიდნენ გიორგი ფარადაშვილი (+115 კგ) და ლაშა ჯელაძე (აბსოლუტური). ფარადაშვილს აბსოლუტურში ვერცხლის მედალი ერგო. მათ კიდევ თითო „ვერცხლს“ შამილ გოგოჭურსა და ნიკოლოზ სისვაძესთან ერთად გუნდურშიც გამოჰკრეს ხელი. სისვაძემ (115 კგ) პირად პირველობაში მესამე ადგილი დაიკავა.

23-წლამდელები გუნდურში (ზურაბ აქუბარდია, გიგა გელაშვილი, ლაშა ჯელაძე, გიორგი ფარადაშვილი) ავიდნენ კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე. პირად პირველობაში ბრინჯაოს მედლები გიორგი მათიაშვილმა (70 კგ), ირაკლი ჩაჩუამ (100 კგ) და გიგა გელაშვილმა (+115 და აბსოლუტურში) მოიპოვეს.

უფროსებში გიორგი მეშვილდიშვილი (115 კგ) მეორე ადგილს დასჯერდა. მესამე ადგილებზე გავიდნენ ლაშა მეშვილდიშვილი (115 კგ), ავთანდილ ცერცვაძე (+115 კგ), ლაშა ჯელაძე (+115 კგ) და გიორგი მეშვილდიშვილი (აბსოლუტური). ჩვენს ნაკრებს გუნდურშიც (ავთანდილ ცერცვაძე, გიორგი მეშვილდიშვილი, ლაშა ჯელაძე, ლაშა მეშვილდიშვილი) ბრინჯაოს მედალი ხვდა.

გივი გაგუა

ჩოგბურთი

„გრუნტის მეფის“ რეკორდები

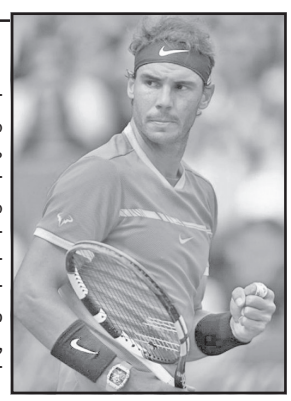

ბრალი მისი, ვისაც გრუნტის საფარზე რაფაელ ნადალთან მოუწევს დუელი.

ამჯერად ესპანელის მორიგ მიღწევებს გაგაცნობთ, , რომლებიც მონაკოში გამოიძერწა. თანამემამულე ალბერტ რამოსთან გამარჯვების შემდეგ მალიორკელი პირველი ჩოგბურთელი გახდა ისტორიაში, ვინც ერთი ტურნირი, ამ შემთხვევაში მონტე-კარლოს მასტერზი, მეათედ მოიგო. ასევე სარეკორდოა რაფას მიერ გრუნტზე მოპოვებული 50-ე ტიტული (აქედან 29-ე მასტერზის სერიაში, რაც მხოლოდ ერთით ჩამორჩება ნოვაკ ჯოკოვიჩისას), სულ კი პროფესიულ ტურში თამასა 70 წარმატებამდე დამრგვალდა.

სხვათა შორის, ჯოკოვიჩი და მსოფლიოს პირველი ჩოგანი ენდი გარეი ადრეულ ეტაპებზევე გამოეთიშნენ ტურნირს, როჯერ ფედერერმა კი, როგორც ადრე-ვე გამოაცხადა, დაისვენა და, ალბათ, გრუნტის სეზონს საერთოდ გამოტოვებს.

და ბოლოს – ახლა ნადალი კატალონიაში გადაინაცვლებს და ბარსელონის ტურნირზე ითამაშებს, რომელიც კარიერაში ცხრაჯერ აქვს მოგებული.

ვიტალი ჯაფარიძე

◎ ჩვენი კარაბადინი

დილა სიმხნევისა!

მაინც როგორ უნდა დავიწყოთ ახალი დღე ისე, რომ ყველაფერი მოვასწროთ კიდეც და არც ძალიან დავიღალოთ? სპეციალისტები საამისოდ ხუთი მარტივი რამის გაკეთებას გვირჩევენ, რის შედეგად ყველა დილა ჭეშმარიტად მხნე და კეთილი გვექნება.

დღეს ყველანი დაახლოებით ერთნაირად ვიწყებთ: ლოგინიდან ადგომა, მსუბუქი საუზმე, სამსახურში ან სასწავლებელში წასასვლელად მომზადება. ამდენად. დრო ლიმიტირებულია, სხვა საქმის საკეთებლად მოცლა არ არის. მაგრამ, დილა მომავალი დღის მარტო დასაწყისი კი არა, მისი საძირკველია. სწორედ ამ დროს ვიტვირთებით ენერგიით, რომელიც საღამომდე უნდა გვეყოს. ამ რჩევების შესრულებაც სწორედ ამ მიზანს ემსახურება.

ყურების მასაჟი. ცნობილია, რომ ყურებზე დაახლოებით 170 ბიოლოგიურად აქტიური წერტილია, რომელთა მეშვეობით ყველა შიდა ორგანოზე ზემოქმედება შეიძლება. **ფაქტობრივად გამოდის, რომ ყურის მასაჟი მთელი სხეულის მასაჟია.**

გახსოვდეთ, რომ ყველა ვარჯიში წყვილად კეთდება. ქალბატონებმა მასაჟი უმჯობესია, მარცხენა ყურიდან, მამაკაცებბმა კი მარჯვენიდან დაიწყონ.

მასაჟის დაწყებამდე დაიზილეთ ხელისგულები. დაიწყეთ ყურის ბიბილოზე ხელის მსუბუქი გადასმით, შემდეგ გადადით ხვეულზე (ესაა კანის გარეთა ნაკეცი) და ნიჟარის თავზე. შემდეგ კანი და ხრტილი მსუბუქი ტკივილის შეგნებამდე მოიწიწკნეთ. მერე ხელი გაუშვით და ვარჯიში 2-3-ჯერ გაიმეორეთ.

ახლა კი საჩვენებელი თითი ყურის ძირში მიიჭირეთ, პირი კი გააღეთ და მოხურეთ. თითით უნდა იგრძნოთ, თუ როგორ მოძრაობს ქვედა ყბის სახსარი. ვარჯიში ათჯერ უნდა გაიმეოროთ.

ერთი ჭიქა თბილი წყალი ლიმონით. ასეთი სასმელი ღვიძლისა და სახსრების გაწმენდას ეხმარება, ვინაიდან საჭმლის მონელების ხელის შემწყობ ტუტეებს, ასევე მრავალ ვიტამინს შეიცავს. კალიუმი გულისა და ნერვიული სისტემის მუშაობას აძლიერებს, C ვიტამინი ორგანიზმს ენერგიით ავსებს და ვირუსების საწინააღმდეგო მოქმედება აქვს. დიეტოლოგებს კი მიაჩნიათ, რომ ლიმონიანი წყლის რეგულარული მოხმარება ცხიმების დაშლას უწყობს ხელს.

ლიმონიანი სასმლის დასამზადებლად საჭიროა ნაყოფის მეოთხედი ჭიქა თბილ წყალში ჩაწუროთ. სასურველია, რომ წყალი უზმოზე, საუზმემდე ნახევარი საათით ადრე მიიღოთ.

ჩაის კოვზი თაფლი. დილიდანვე ენერგიით დამუხტვის უებარი საშუალებაა მხოლოდ ერთი ჩაის კოვზი თაფლის ჭამა. ეს გასაოცარი ნუგბარი მეხსიერებასა და შრომისუნარიანობას აუმჯობესებს, თანაც კარგ გუნებაზეც გაყენებთ. თაფლი ააქტიურებს ნივთიერებათა ცვლის პროცესს და სწრაფი ნახშირბადების წყალობით ორგანიზმს გაღვიძების პროცესის დაჩქარებაში ეხმარება.

თუკი თაფლს რეგულარულად მიიღებთ, უკეთესობა ერთ თვეშივე გახდება შესამჩნევი: გაგიუმჯობესდებათ სახის კანის ფერი, თმებისა და ფრჩხილების მდგომარეობა.

თაფლის მიღება სასურველია ჭამამდე 10-15 წუთით ადრე — თავდაპირველად ის კანფეტივით უნდა გაწუწნოთ, შემდეგ კი წყალი მიაყოლოთ.

კბილების გამოხეხვა და ენის გაწმენდა. ევროპელმა მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ კბილების გამოხეხვის წყალობით ჩვენ შეგვიძლია 6 წლით მეტი ვიცოცხლოთ! აღმოჩნდა, რომ კბილის ქვის წარმომქმნელი ბაქტერიები სისხლძარღვებს ანაგვიანებენ, რაც, თავის მხრივ, გულის დაავადებებს იწვევს.

ადამიანთა უმრავლესობა კბილებს რეგულარულად იხეხავს, მაგრამ ბევრს კი ავიწყდება, რომ ასევე საჭიროა ენის გაწმენდაც, რომლის ზედაპირზე ასევე უამრავი ბაქტერია გროვდება. რომელიც არა მარტო კბილებს, არამედ კუჭ-ნაწლავსაც აზიანებს. გარდა ამისა, როცა ენას ზედნადები აქვს, ჩვენ გემოს შეგრძნება გვიქვეითდება, რის გამო იძულებული ვართ, სულ უფრო მეტი გემოს გამაძლიერებელი ვიხმაროთ. ამასთან, როცა ადამიანი საჭმლის გემოს ცუდად გრძნობს, ის მეტ საკვებს იღებს.

ენის გაწმენდა საგანგებო საფხეკით ან ჩვეულებრივი ჩაის კოვზითაა საჭირო (და არავითარ შემთხვევაში კბილის ჯაგრისით, რომელსაც ენის ზედაპირის დაზიანება შეუძლია).

ეს პროცედურა კბილების გამოხეხვის შემდეგ უნდა დაიწყოთ და ენას ძირიდან წვერამდე წამოყვეთ. ამის გაკეთება საჭიროა ამხვეტი, დაჭერითი მოძრაობებით. თავდაპირველად ენის ერთი მხარე გაიწმინდეთ, შემდეგ მეორე, ხოლო მერე პირი გამოივლეთ.

ბოლოს კი ეცადეთ, რამდენიმე წუთი გამონახოთ და საკუთარ თავთან პირისპირ დარჩეთ — არა დღის გეგმის შესადგენად, არამედ სტარტამდე პაუზისთვის. უთხარით საკუთარ თავს გამამხნევებელი სიტყვები, სარკესაც გაუღიმეთ! სამსახურში მიმავალმა ეცადეთ, ყურადღება მხოლოდ კარგ რამეებს მიაქციოთ, რითაც თავად შეძლებთ საკუთარი თავისთვის კარგი გუნებ-განწყობის შექმნას.

მოამზადა
ნინო ალექსანდრიამ

სანთელი

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მექანიკა-მანქანამშენებლობის ფაკულტეტის 1961 წლის გამოშვების 582-ე ჯგუფის კურსდამთავრებულები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

სოზარ საღნიაშვილი

შესანიშნავი მეგობარი, საავტომობილო ტრანსპორტის სფეროს პროფესიონალი, დარგის დამსახურებული მუშაკი და თანაგრძნობას უცხადებენ გასვენებულის ოჯახს.

ისტორიის, ეთნოლოგიის, რელიგიის შესწავლისა და პროპაგანდის სამეცნიერო ცენტრის გამგეობა და თანამშრომლები ღრმა მწუხარებას გამოვთქვამთ ჩინებული მეცნიერის, აღიარებული მთარგმნელის და დიდებული ქალბატონის

ლეილა მაღრაძის

გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას ვუცხადებთ განსვენებულის ოჯახს.

ანი ტაკიძე, ნინო ბერაძე, მარინა ადამაშვილი, ნინო ლობჟანიძე იუწყებიან უახლოესი მეგობრის ქეთი ქათამაძის მამის

გოგი ქათამაძის

გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახს.

რევაზ, ლალი, ზურაბ, ანი ტაკიძეები, ქრისტიან-გიორგი ფონ ბორცისკოვსკი იუწყებიან მეგობრის

გოგი ქათამაძის

გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახს.

ლევან დავლაძე იუწყება მეუღლის

დოდო (ეთერი) ბაქრაძის

გარდაცვალებას.
პანაშვიდი 25, 26 IV, დაკრძალვა 27 IV, 14 საათზე.
მისამართი: მერაბ კოსტავას 60, ბინა 8.

რუსთავის სკოლაში ასაფეთქებელი მოწყობილობა არ აღმოჩნდა

სამართალდამცველებმა ადგილზე მუშაობა დაასრულეს. მასწავლებლები და დირექტორი სკოლაში უკვე შევიდნენ.

სკოლაში ბომბის არსებობის შესახებ შეტყობინება გუშინ დილით შევიდა. პოლიციამ მოსწავლეებისა და მასწავლებლების ევაკუაცია ოპერატიულად განახორციელა. სასწავლო პროცესი სკოლაში დღეიდან ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელდება.

დააპატიმრეს თაღლითური ჯგუფის წევრები

საქართველოს **თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო პოლიციის დეპარტამენტმა საქართველოს მთავარ პროკურატურასთან ერთად გატარებული საგამოძიებო-ოპერატიული ღონისძიებების შედეგად, თაღლითობის მცდელობის ფაქტზე დანაშაულებრივი ჯგუფის 3 წევრი დააკავა.**

საქმე ეხება ერთ-ერთი სამხედრო მოსამსახურის ოჯახისგან, დიდი ოდენობით თანხის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, მოტყუებით დაუფლების მცდელობას.

გამოძიების შედეგად დადგენილი პირები შენიღბულად, მოგონილი სახელებითა და კონსპირაციის დაცვით მოქმედებდნენ, თუმცა მიუხედავად ამისა გატარებული ქმედითი საგამოძიებო, ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიებების შედეგად მოპოვებული მტკიცებულებების საფუძველზე, სამივე დაკავებულს წარედგინა ბრალდება გათვალისწინებული საქართველოს სსკ 19, 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობის მცდელობა ჩადენილი პირთა ჯგუფის მიერ დიდი ოდენობით), რაც სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთას 6-დან 9 წლამდე ვადით ითვალისწინებს.

საქართველოს მთავარი პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მიერ სამივე ბრალდებულს, 1968 წელს დაბადებულ გ.ხ-ს, 1952 წელს დაბადებულ ვ.ბ-ს და 1950 წელს დაბადებულ ჯ.შ-ს აღკვეთის ღონისძიების სახით წინასწარი პატიმრობა შეეფარდათ.

თამბაქოს ნაწარმი საზღვარზე მალულად გადაჰქონდათ

საქართველოს **ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა, გატარებული ოპერატიულ - სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, უპრეცედენტო რაოდენობის აქციზური მარკით ნიშანდების გარეშე, აქციზური მარკის სავალდებულო დართვას დაქვემდებარებული თამბაქოს ნაწარმის, საბაჟო კონტროლისგან მალულად საზღვარზე გადაზიდვის ფაქტზე, ორი პირი დააკავა.**

გამოძიებით დადგენილია, რომ ბრალდებულებმა, მათი მართვის ქვეშ მყოფი სამგზავრო ავტობუსით, სპეციალურად მოწყობილი სამალავის გამოყენებით, საბაჟო გამშვები პუნქტი, ,,სარფის“ გავლით, საბაჟო კონტროლისგან მალულად გადაზიდეს 25 989 კოლოფი უაქციზო სიგარეტი ,,Master“-ი. საგამოძიებო სამსახურმა ბრალდებულები საზღვრის კვეთის დროს დაიკავა, ხოლო კონტრაბანდული თამბაქო ნივთმტკიცების სახით ამოიღო.

ამოღებულია უკანონო ცეცხლსასროლი იარაღი

შსს-ს შიდა ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის ქარელის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად 1976 წელს დაბადებული, წარსულში მრავალჯერ ნასამართლევი და ამჟამად პირობითი მსჯავრის ქვეშ მყოფი კ.ნ. ცეცხლსასროლი იარაღის და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო ტარების ფაქტზე დააკავეს.

სამართალდამცველებმა დაკავებულის პირადი ჩხრეკისას „აკმ“-ის მოდელის ავტომატური ცეცხლასასროლი იარაღი, 4 მჭიდი და 120 საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს.

◎ დაზუსტება

...მე თქვენი დედაც, სალიერებო!

ჩვენი გაზეთის 22 აპრილის ნომერში (№83) ბატონ ნუგზარ ფოფხაძის პუბლიკაციაში „ირაკლი აბაშიძე: ღირს თუ არა ღირს?“ ტექნიკური მიზეზების გამო ამოვარდა იმ პატარა ლექსის ფოტოპირი, რომელიც დიდმა პოეტმა არქივში შესანახად გადასცა ცნობილ ჟურნალისტს.

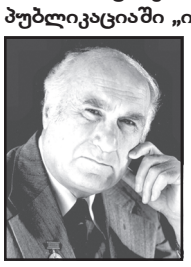

დღეს მკითხველს პირველად ვთავაზობთ 1983 წლით დათარიღებულ ამ უნიკალურ ხელნაწერს.

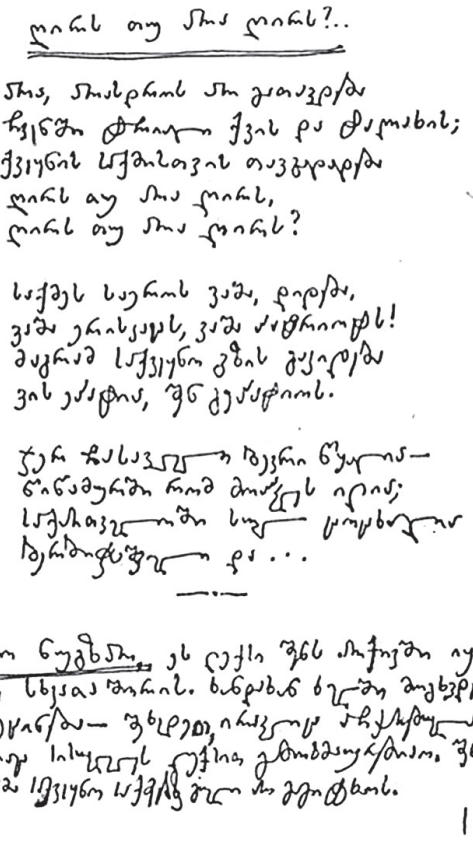

ღირს თუ არა ღირს?..

არა, არაფრის არ ეთაკვლება
ჩვენში ტრიალ ქვის და ტალახის;
ქვეყნის სქმანთვის თავგადება
ღირს ეს არა ღირს,
ღირს თუ არა ღირს?

საქმეს საერის ვაში, დიდმა,
ვაში ერისკაცს, ვაში ძალრიოტს!
მაკრამ სუქეყნო გზის გეკიდმა
ვის ეარტა, შენ ქეარტიოს.

ჯერ ჩაესვეკვე ბეკრი წყალი
წინამორბში რომ მოედინა;
სანამ ბეკრ ბოლ ბოყოლ
ბერბალტეზე და...

ჩემი ნუგზარ, ეს ლექსი ზენ ალბომში იყო, ისე, სხვა ბარაქა. ხანდახან ხელში მაგდებდა და გაგვიკვირდა — ეხლოდ, ალბომში ალბომში და რაღაც ისეთი ლექსი, ეგზისტენციალური, ეს ეს ლექსი ეკვეყნო საქმეზე ალ ეგზისტო.

1983.

აჭარა ყაზახეთის საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენაზე

აჭარის ტურისტულ შესაძლებლობებს ყაზახი ვიზიტორები გაეცნენ. აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტმა რეგიონის ტურისტული პოტენციალი ყაზახეთის საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენაზე KITF-2017 წარადგინა. ცენტრალურ აზიაში ყველაზე აქტიურ და მასშტაბურ გამოფენაზე დეპარტამენტი ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციასთან, ტურისტულ სააგენტოებთან და სასტუმროებთან ერთად იყო წარმოდგენილი.

გამოფენის ფარგლებში დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა შეხვედრები გამართეს სარეკლამო და ტურისტული კომპანიების წარმომადგენლებთან, რომლებიც საქართველოს მიმართულებით მუშაობას გეგმავენ. აჭარა, ზოგადად კი საქართველო ყაზახი ტურისტებისთვის მიმზიდველი ტურისტული ადგილია. გასულ წელს, ყაზახეთიდან აჭარას 8 137 ტურისტი სტუმრობდა. მიმდინარე წელს, დეპარტამენტი ყაზახი ტურისტების მოზიდვის მიზნით სარეკლამო კამპანიებს მაისიდან იწყებს, რაც ინფო და პრესტურების ორგანიზებას, გარე რეკლამასა და ონლაინ რეკლამას ითვალისწინებს.

◎ საქართველო ოქროს საუკუნეში

თამარ მეფის ცხოვრება და გარდაცვალება

პოპულარული გერმანული გამოცემა „Die Welt“, საქართველოს ერთ-ერთი გამორჩეული მეფის — თამარის შესახებ ფრანკ შტოკერის ავტორობით სტატიას აქვეყნებს, რომლის ქართულენოვან ვერსიას საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესი“ გთავაზობთ:

საქართველოს ეროვნული ვალუტის 50-ლარიან კუპიურაზე ქალიმმართველია გამოსახული. ქართველები მას „მეფე-ქალს“ უწოდებენ: მან აყვავებული სახელმწიფო შექმნა და უკურნებელი სენით გარდაცვალებამდე მართავდა.

ტრადიციული წესით, საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელი დედოფალი იყო — ისევე როგორც იმდროინდელ სხვა ქვეყნებში, მაგალითად, დიდ ბრიტანეთში ან დანიაში. ამ სახელწოდებას ყველა ენაში შევხვდებით. ასევეა ქართულ ენაშიც. მაგრამ თამარი, რომელიც ქვეყანას 1184 წლიდან 1213 წლამდე მართავდა, ქართულ კუპიურაზე გამოსახულია არა როგორც დედოფალი, არამედ როგორც „მეფე-ქალი“. ამის ახსნა შეიძლება იმ ისტორიული პერიოდის სპეციფიკით, როცა იგი ტახტზე ავიდა. მამამისი გიორგი მესამეც დრამატულ სიტუაციაში გამეფდა, რადგან მას სამეფო ტახტს ძმისწული დემნა (დემეტრე) ეცილებოდა. დემნამ შეთქმულებაც კი მოაწყო დიდგვაროვანი ფეოდალ-მხარდამჭერებთან ერთად, ტახტის ხელში ჩაგდების მიზნით, მაგრამ გიორგი მესამემ აჯანყება ჩაახშო, თავის ძმისწულს კი თვალები დასთხარა და დაასაჭურისა.

გიორგი მესამემ გადაწყვიტა მმართველობის მემკვიდრეობითობა ერთმნიშვნელოვნად განემტკიცებინა და თავისი ქალიშვილი თამარიც, 12 წლის ასაკში, ტახტზე დაისვა, თანამოსაყდრედ გამოაცხადა და ექვსი წელი სამეფოს ერთად მართავდნენ. როცა გიორგი მესამე გარდაიცვალა, თამარი საქართველოს პირველი მეფე-ქალი გახდა, ანდა სხვაგვარად რომ ვთქვათ — ქალი-ხელმწიფე. თამარის წოდება ქართულად ასე ჟღერს — „მეფე“ — რაც ხელმწიფეს და მბრძანებელს ნიშნავს. თამართან მიმართებით სიტყვა „დედოფალი“ იშვიათად გამოიყენება, რადგან იგი ქვეყნის უპირველესი მმართველი იყო, დედოფლები კი ძირითადად მეფეებს ემორჩილებიან.

თამარ მეფე საქართველოს ისტორიაში უდიდეს პიროვნებად ითვლება. მისი მეფობის დროს ქვეყნის ვაჭრობა-ეკონომიკისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების აყვავების ეპოქა დადგა, რომელსაც „ოქროს საუკუნეს“ უწოდებენ. თამარ მეფემ თავისი ჯარით ბევრი ტერიტორია დაიკავა და მისი მეფობის დასრულების ჟამს საქართველოს ტერიტორია ყველაზე დიდად გაფართოვდა. თამარ მეფემ რეფორმებიც განახორციელა: მან გააუქმა სიკვდილით დასჯა და ბრძანება გასცა წამების აკრძალვის შესახებაც. მისი მეფობის ხანაში კულტურაც აყვავდა: სწორედ მაშინ შეიქმნა ქართული ეროვნული ეპოსის შედევრი — შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი“. ლეგენდის თანახმად, შოთა რუსთაველმა თავისი პოემა თამარ მეფეს მიუძღვნა.

იგი საშინელი უკურნებელი სენით გარდაცვლილა. მანამდე კი თამარმა თავისი ვაჟი ლაშა გიორგი გაამეფა (თანამოსაყდრედ დაისვა), რათა მისი მეფობა, დიდი თამარის გარდაცვალების შემდეგ, სადავო არ გამხდარიყო.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
სულხან-საბას ქ. №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძობულია
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი
599 53-76-16;
ალეკო ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე
514 33-33-24

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა
„კოლორში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს—323
ISSN 2233-3851
9 772233 385001

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

პროსპექტის „მწვანე ქოჩორი“

სულ ერთი თვეღა რჩება 26 მაისამდე, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღემდე, რომელსაც დედაქალაქი შარშანდელზე უფრო გაკოხტავებული შეხვდება.

ამ ღირსშესანიშნავი დღისთვის საგანგებოდ ირთვება და ლამაზდება დავით სარაჯიშვილის პროსპექტიც, სადაც შუაში, გამყოფ ზოლში დიდი გამწვანებითი სამუშაოები მიმდინარეობს. რამდენიმე ათეული წლის წინათ ტრამვაი დადიოდა, მერე მეტრზე მაღალი, ქვით მოპირკეთებული გამწვანებული ზოლი ააშენეს, რომელსაც საკუთარი სარწყავი სისტემაც ჰქონდა დაყოლებული, მაგრამ შემდგომ ცნობილ მოვლენათა გამო ამ მეურნეობის მოვლა აღარავის ახსოვდა და ბუნებრივია, ყველაფერი გახმა-გავერანდა, მწყობრიდან გამოვიდა. ახლახან კი დედაქალაქის მერიის კეთილმოწყობის სამსახურმა ამ მწვანე ზოლის მოწესრიგების სამუშაოების წარმოება „თბილსერვის ჯგუფს“ შეუკვეთა.

სამუშაოს ჩამტარებელი ჯგუფის ბრიგადირის ზვიად შქარისაშვილის თქმით, გურამიშვილის პროსპექტის გამწვანების ზოლში უკვე დათესილია დეკორატიული ბალახი, დარგულია 2000-ზე მეტი სხვადასხვა ჯიშის ტუიას, კოწახურის, ღვიის ბუჩქები, რამდენიმე ჯიშის ხეთვის ბოლომდე კიდევ დაირგვება 4000 ნერგი, გაიმართება მცენარეთა მორწყვის ავტომატური სისტემა.

ლალი ხუნდაძე
ელგუჯა ნადარეიშვილის ფოტო

„საქართველოს რესპუბლიკა“ შენი გაზეთია, აუცილებლად წაიკითხე!

უცხოური ვალუტის კურსი:
აშშ დოლარი - 2.4038; ევრო - 2.5718;
ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი - 3.0757;
100 რუბლი - 4.2720; თურქული ლირა - 0.6591;
აზერბაიჯანული მანათი - 1.4330;
1000 სომხური დრამი - 4.9594.

ამინდი 25 აპრილისთვის

აღმოსავლეთი საქართველო:				
ბარი -	ღამე	+3	დღე	+16
მთიანი რაიონები -	ღამე	-3,	დღე	+8
დასავლეთი საქართველო:				
ბარი -	ღამე	+2,	დღე	+11
მთიანი რაიონები -	ღამე	-1,	დღე	+7
თბილისი:	ღამე	+6,	დღე	+14

დაგვირეკეთ, მოგვწერეთ:
ტელ: 293-13-34,
599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge